

TITLE

SATAYOGIA MANJARI

Author:

Madhura Krishnamurthy
Sastoy

శ త యో గ మం జ రి

(నూరు రాజయోగముల సంపుటము)

(శ్రీ వెంకటేశ్వర ధైవజ్ఞ విరచితము)

ఆంధ్రానువాదకుడు

మధుర కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి

శ త యో గ మ ం జ రి

* వి ష యా ను క్ర మణీ క *

యోగనామము	పేజి	యోగనామము	పేజి
యోగనిర్ణయ పద్ధతి	1	16 దుర్గేశయోగము	15
1 కుసుమయోగము	2	17 అర్థయోగము	16
2 చామరయోగము	2	18 త్రికూటయోగము	17
3 చక్రయోగము	3	19 చామరయోగము	17
4 నాగయోగము	3	20 శివయోగము	18
5 నాభియోగము	4	21 విష్ణుయోగము	18
6 భేరీయోగము		22 చతుర్ముఖయోగము	19
7 పద్మయోగము		23 గారీయోగము	20
8 వసుమద్యోగము		24 లక్ష్మీయోగము	21
9 పక్వతయోగము	10	25 శారదయోగము	22
10 శాహాళీయోగము	11	26 కలానిధియోగము	23
11 శ్రీయోగము	11	27 దేవేంద్రయోగము	24
12 మృదంగయోగము	12	28 మదనయోగము	25
13 శారదయోగము	14	29 మాలాయోగము	26
14 సుఖయోగము	14	30 విభావసుయోగము	26
15 సామ్రాజ్యయోగము	15	31 నాళయోగము	27

యోగనామము	పేజి	యోగనామము	పేజి
32 కార్మకయోగము	27	52 చిత్రయోగము	41
33 ఇంద్రయోగము	28	53 వృష్టియోగము	42
34 గదాయోగము	29	54 చండికాయోగము	42
35 రవియోగము	30	55 భూపయోగము	43
36 పారిజాతయోగము	30	56 నాశీరయోగము	44
37 గంగాప్రవాహయోగము	31	57 కంఠకయోగము	45
38 గజయోగము	32	58 ముసలయోగము	45
39 శుభయోగము	34	59 చంద్రికాయోగము	46
40 అమరయోగము	34	60 దండయోగము	46
41 కామినీయోగము	34	61 రసాశలయోగము	47
42 నాశీకయోగము	35	62 యుగ్మయోగము	46
43 విద్యుద్వ్యోగము	35	63 అంగుళయోగము	47
44 భద్రయోగము	36	64 . భించశేషు	—
45 నృపయోగము	36	65 భవ్యయోగము	48
46 ధూనుయోగము	37	66 భోగియోగము	48
47 మృగయోగము	37	67 గాగుడయోగము	49
48 గాంధర్వయోగము	38	68 దేవయోగము	50
49 చండియోగము	39	69 ధర్మయోగము	50
50 నాగేంద్రయోగము	40	70 క్రోధయోగము	54
51 మకుటయోగము	40	10 జయయోగము	55

యోగనామము	పేజి	యోగనామము	పేజి
72 అంగయోగము	56	87 క్షేమయోగము	71
73 గోళయోగము	56	88 యూపయోగము	72
74 గోయోగము	57	89 ఛత్రయోగము	78
75 మాకుతయోగము	58	90 సముద్రయోగము	78
76 శ్రీమద్వ్యోగము	58	91 చక్రయోగము	74
77 సులాభయోగము	59	92 కేదారయోగము	74
78 అధిలాభయోగము	60	93 కేసరియోగము	75
79 దురంధరయోగము	60	94 ఆయురోగ్యము	75
80 అధ్యక్షయోగము	64	95 ఉత్తమయోగము	76
81 ఇష్టపాలయోగము	64	96 ధనాకర్షణయోగము	76
82 రాజయోగము	67	97 ఉపచయయోగము	77
82 రాజపదయోగము	68	98 కులవర్ధనయోగము	77
84 ఆమోఘయోగము	69	99 వాహనయోగము	78
85 శృంగాటయోగము	69	100 జయయోగము	79
86 త్రిలోచనయోగము	70		

వివిధ యోగానుక్రమణిక సమాప్తము.

శ్రీరస్తు
 శ్రీమహాగణాధిపతయేనమః॥

శత్రుయోగమంజరి (జాతకయోగావళి)

ఆంధ్ర తాత్పర్య వివరణ సహితము

శ్లో॥ శ్రీమన్నారదగర్గాదీన ధ్యాత్వాజ్ఞాత్వాచతన్మతమ్ ।
 కథ్యతే వేంకటేశేన శ్రీయోగశతమంజరీ ॥ 1

తా. శ్రీ నారద, గర్గాదిమహర్షులనుధ్యానించి, వారి మతములను బాగుగ తెలుసుకొని వేంకటేశ్వరుడను నేను శతయోగమంజరి యను జాతకయోగములను చెప్పవంటిని.

శ్లో॥ జననకాలమున నిర్దుష్టముగ నుండునట్లు స్పష్టముచేసి,
 శ్రీగురుక్త్యనుభూతిభ్యాం హారికం ఫలమీరయేత్ ॥ 2

తా. జాతకు జననకాలమును నిర్దుష్టముగ నుండునట్లు స్పష్టముచేసి, గ్రహముల స్ఫుటములను, తన్వాదిభావములను శాస్త్రీక్త మార్గముచే తెన్నగగుణించి, గురుపశేష శాస్త్రవచనములను, తనయొక్క అనుభవమును ఆధారముచేసుకొని జాతకఫలములను చెప్పవలయును.

వి. జాతక పరిశీలన చేయునప్పుడు జననకాలమును శాస్త్రీక్త మార్గముచే నిర్దుష్టముగ నిర్ణయించి, ఆ కాలమునకు లగ్నాది ద్వాదశభావములను, సూర్యాది గ్రహస్థితులను స్పష్టముగ గుణించి ఫలమును తెలుపవలయుననుటచేత నీ గ్రంథమునందు చెప్పబడిన యోగములను భావస్థితి గ్రహముల నాధారముగ తీసుకొని చెప్పవలయును. ఈ గ్రంథములో చెప్పిన యోగములను భావచక్రముననుసరించి నిర్ణయించవలయును.

1. కుసుమ యోగము

- శ్లో॥ లగ్నాత్సప్తమగేచంద్రే చంద్రాడప్తమగేరవౌ ।
గురుణాసంయుతే లగ్నే యోగః కుసుమసంక్షేతః ॥
- తా. జన్మలగ్నమందు గురుడుండగ. లగ్నమునుండి సప్తమమందు చంద్రుడుండి, చంద్రునకు అప్తమభావమందు రవి యున్నచో 'కుసుమయోగము' అనబడును.
- వి. "సంయుతే" అనుటచేత లగ్న మధ్యమములో గురుస్థితిని గ్రహించవలయును. సుభావ మధ్యమములో గురుడుండి, సప్తమభావమధ్యమములో చంద్రుడున్నచో లగ్న సప్తమ భావములందు గురుచంద్రస్థితిచే 'గజకేశరి' యోగముకలుగును. చంద్రునకు అప్తమ భావములో రవి యుండుటచేత పూర్ణ చంద్రుడు సప్తమములో నుండి సప్తపూర్ణ గురుదృష్టి గలిగి యుండును.
- ఈ యోగము లగ్నమందు గురుడు, ద్వితీయ సప్తమభావము లందు రవి చంద్రులుండుగసంభవించును. గురుడుదయించి యుండవలెను.

ఫ ల ము

- శ్లో॥ కుసుమాభ్యేతు సంజాతో భూపాలో బంధురక్షకః ।
విశేషస్వభ్రాత్పరం గ్రామపురకర్తాభవిష్యతి ॥ 3
- తా. కుసుమయోగమందుబుట్టినవాడు రాజు(ప్రభువు)బంధురక్షకుడు 20 సం॥రముల తరువాత గ్రామ పురాదులను నిర్మించువాడు అగును.

2. చాపయోగము

- శ్లో॥ బంధుకర్మగృహాధీశావనోన్యన్యక్షేత్రమాశ్రితో ।
ఉచ్చస్థో లగ్నపోయత్ర చాపయోగస్స ఉచ్యతే ॥ 4
- తా. చతుర్థ దశమ భావాధిపతులు పరివర్తనమును పొందియుండగ, (అనగా చతుర్థాధిపతి దశమమందు, దశమాధిపతి చతుర్థమం

దున్నప్పడు) లగ్నాధిపతి ఉచ్చలో నుండేనేని 'చాపయోగ' మనబడును.

ఫ ల ము

- శ్లో॥ నృపసంసది విఖ్యాతః కోశాధీశో మహాబలః ।
 జాతస్తుకాశ్మకే యోగే భూయాదష్టాదిశాబ్దతః ॥ 5
- తా. చాపయోగమందు జన్మించిన జాతకుడు రాజాస్థానమందు గొప్ప పేరుగలవాడు, మరియు కోశాధిపతి, మహాబలసంపన్నుడు అగును. 18 సం॥ముల తరువాత యోగవంతుడగును.

3 చక్రయోగము

- శ్లో॥ కర్మస్థానగతేరాహకా కర్మేణే లగ్న సంయుతే ।
 లగ్నే శేభాగ్యరాశిస్థే చక్రయోగః ప్రకీర్తితః ॥ 6
- తా. దశమభావమందు రాహువు, లగ్నమందు దశమాధిపతి, లగ్నాధిపతి భాగ్యభావమందున్నచో 'చక్రయోగము' అనబడును.
- వి. మేషలగ్నజాతకునకు పైయోగము పట్టినను ఫలము స్వల్పము. దశమాధిపతి లగ్నమందు నీచలో నుండుటచే యోగఫలము తగ్గును.

కర్కటకలగ్నజులకు దశమాధిపతి కుజుడై లగ్నమందు నీచలో నున్నప్పడు యోగఫలము తగ్గును.

- శ్లో॥ బహుగ్రామాధినాధశ్చ సేనానీజనవందితః ।
 చక్రయోగేషు విఖ్యాత ఏకవింశతివత్సరే ॥ 7
- తా. చక్రయోగజనితులు బహుగ్రామముల కధికారులు, పైన్యాధికారులు, జనులచే కొనియాడబడువారు, విశేషఖ్యాతిగలవారు అగుదురు.

4. నాగయోగము

- శ్లో॥ కర్మేశస్థాంశరాశీశే కర్మస్థానంసమాశ్రితే ।
 లగ్నాధిపేనశంయుక్తే నాగయోగ ఉతీరితః ॥ 8
- తా. దశమాధిపతియున్న నవాంశాధిపతి లగ్నాధిపతితో కలసి దశమమంతున్నచో 'నాగయోగ' మనబడును.

ఫలము

- శ్లో॥ విద్యావినయసంపన్నోన్మృతపూజ్యోధనాధిపః ।
నాగయోగేతు సంజాతః షోడశాబ్దాత్పరంభవేత్ ॥ 9
- తా. నాగయోగమందు బుట్టినవాడు విద్యావినయసంపన్నుడు, రాజపూజ్యుడు, ధనవంతుడు అగును. 16 సం॥రములు నిండిన తరువాత యోగప్రాప్తి కలుగును.

5. నాభియోగము

- శ్లో॥ లగ్నాద్భాగ్యగతేజీవే తల్లాభేతదధీశ్వరే ।
శుభచంద్రేణ సంయుక్తే నాభియోగ ఉదావృతః ॥ 10
- తా. జన్మలగ్నమునుండి భాగ్యభావము గురుడుండగ, భాగ్యాధిపతి పూర్ణచంద్రునితో కలిసి గురునకు లాభస్థానమందుండేనేని “నాభియోగ” మనబడును.
- వి. మేష, కర్కటక లగ్నములకు భాగ్యాధిపతిగురుడై భాగ్యమందున్నప్పుడు భాగ్యాధిపతి గురునకు లాభములో నుండుట సంభవముకాదు. కనుక యీరెండు లగ్నములకు నీ యోగము వర్తించదు.
1. వృషభలగ్నమునకు మకరమందు గురుడు భాగ్యభావములో నీచలోనుండగ, భాగ్యాధిపతియగు శని చంద్రునితో కలిసి గురునకే కాదశస్థానమందనగా లగ్నమునుండి సస్తమభావముగ వృశ్చికములో నున్నప్పుడి యోగము పట్టును కాని చంద్రునకు నీచస్థితి యగుటచేత చంద్రునకు శుభత్వము లేకపోవుట చేత యీ యోగము ఫలించదు.
 2. కన్యాలగ్నమునకు భాగ్యమందు గురుడు, సస్తమమందు చంద్ర శుక్రకులున్నప్పుడి యోగముపట్టును గాని చంద్రుడు క్షీణచంద్రుడగుటచేత యీ యోగము పూర్తిగ పట్టదు.
 3. వృశ్చిక లగ్నజాతకులకు భాగ్యభావముగు కర్కటకమందు

- గురుడండగ చంద్రుడు వృషభములోనుండటచే నీ యోగము పట్టును. చంద్రుడు క్షీణచంద్రుడు కాకూడదు.
4. ధనుర్లగ్నమునకు భాగ్యభావముగు సింహమందు గురుడండగ మిధునమందు రవిచంద్రులుండటచేత నీయోగము పట్టును. చంద్రుడు క్షీణ చంద్రుడగుటచే పూర్ణఫలము కలుగదు.
5. మకరలగ్నమునకు భాగ్యభావమందు గురుడండగ, బుధుడు చంద్రునితోసూడి కర్కటకములో నున్నప్పుడీ యోగము పట్టును. కాని చంద్రుడు క్షీణచంద్రుడగుటచే పూర్ణఫలము సంభవించదు.
6. కుంభలగ్నమునకు భాగ్యభావముగు తులలో గురుడు తులకు లాభభావముగు సింహమందు శుక్రచంద్రులున్నప్పుడీయోగము పట్టును. చంద్రుడు శుభుడు కాకపోవుటచేత ననగాక్షీణుడగుట చేత యీ యోగము పూర్ణఫలము నీయజాలదు.
7. మీన లగ్నమునకు గురుడు భాగ్యభావముగు వృశ్చికములో నుండగ, కుజచంద్రులు కన్యలోనున్నప్పుడీ యోగముపట్టును. చంద్రుడు క్షీణచంద్రుడు కాకూడదు.
- చంద్రునియొక్క శుభఫలదాత్మత్వమును గురించి "జాతకచారి జాతము"లో 2 అ|| 10 శ్లోకములో నిట్లున్నది.
- శుక్లాంకస్య దశకే ప్రథమేతు మధ్య
వీర్యోద్వితీయ దశకేతి శుభప్రదోఽసా ।
చంద్రస్సృతియ దశకే బహువర్జితస్తు
సామ్యేక్షిణాది సహితోయది శోభనస్సాత్ ।
- శుక్లపాడ్యమినుండి దశమ్యంతమువరకు చంద్రుడు మధ్యను శుభుడు శుక్లకాదశినుండి బహుళ పంచమివరకు సంపూర్ణ శుభుడు. బహుళ పష్ఠినుండి అమావాస్యంతము వరకు బలహీనుడు. అశుభుడు అగును. శుభగ్రహ వీక్షణాదు లున్నచో పూర్ణ శుభుడగును, శుభ ఫలమునిచ్చును.

కాలామృతము తేవ శ్లోకము

అష్టమ్యాపిభయోశ్చ మధ్యమగత శ్శుక్లాన్తియోర్వ్యత్సయే |
 పూర్ణః క్షీణాతిక్రమాచ్ఛతధతః పూర్ణ శ్శుభో మంగళే |
 కృష్ణాచా దినపంచకం శుభకరం తస్మాద్ధ్యమం మధ్యమం |
 తస్మాంత్యం త్వధమాభిదం శశివశాచ్ఛు క్షేతుతద్వ్యత్యయమ్ ||
 ఈ శ్లోకములో బహుళై కాదశినుండి శుక్ల పంచ మ్యంతము
 చంద్రుడధముడని పాపఫలమునిచ్చునని, శుక్ల పృథ్వినుండి
 శుక్ల దశమ్యంతము, బహుళ పృథ్వినుండి బహుళదశమ్యంతము
 మధ్యమ శుభుడనియు, మధ్యమ శుభఫలము నిచ్చుననియు,
 శుక్లై కాదశినుండి బహుళ పంచమ్యంతము సంపూర్ణ శుభుడని,
 సంపూర్ణ శుభఫలము నిచ్చుననియుగలదు. గ్రంథాంతరము
 లందు చంద్రశుభత్వా శుభత్వములను గురించి చెప్పబడిన
 యంశములనుగూడ పరిశీలించి చంద్రునికు శుభత్వముబాగుగ
 నున్నప్పుడే యీ యోగము ఫలించునని చెప్పవలయును.
 గ్రంథకర్త | శుభ చంద్రేణ | అని ప్రయోగించుటచేత చంద్ర
 శుభత్వమున కెక్కువ ప్రాముఖ్యము నీయవలయును.

ఫలము

శ్లో || నాభియోగభవో మన్త్యో విద్యావాన్విత్త వాన్సుఖీ |

రాజపూజ్యోభిషానీస్థా దేకవింశతి వత్సరే ||

నిష్కపంచశత ప్రాప్తిస్త్యైరత్రయతస్తతిః ||

తా. నాభియోగమందు జన్మించినవారు విద్య, ధనము, సుఖము,
 రాజపూజ్యత కలవారగుదురు. 21వ సం॥రమునుండి మూడు
 సం॥రములో 5 వందల నిష్కములద్రవ్యము గలవారగుదురు.
 అథ గ్రహాణాం పరమోగ్న భాగేషు ఫలజ్ఞానాయ
 కలానియమపూహా |

గ్రహములు తమతమ పరమోచ్ఛభాగలందున్నప్పుడు వారిచ్చు
 ఫలములను తెలుసుకొనుటకు గ్రహములకు కలలను చెప్ప
 చున్నాడు.

శ్లో॥ త్రింశత్కలాన్యో మమణేర్విధోస్తు కలా స, ధాపోషశభూనుతస్య |
షట్కాస్య చాష్టోసురపూజితస్య భృగోర్చ శ ద్వాదశసూర్య
సూనోః ||

యథేచరణాంపరమోచ్చగానాం ఫలనిరుక్తం పరిపూర్ణ మేవ ||
తుంగాంశకే వ్రాక్తకలాసు ఖేటస్థితః ప్రదాస్యత్యను
వారితోన్యత్ ||

తా. సూర్యునకు 30 కలలు, చంద్రునకు 16 కలలు, కుజునకు 6,
బుధునకు 8, గురునకు 10, శుక్రునకు 12, శనికి 1 కలలని
గ్రహించవలయును.

సూర్యాదిగ్రహములు తమతమ పరమోచ్చ భాగలందున్న
ప్పుడు వారికి చెప్పబడిన కలలతో పూర్ణఫల నిచ్చెదరు. పర
మోచ్చ భాగలకు ముందు వెనుకలలో నున్నప్పుడు అమవృత
ముచే గ్రహించవలయును.

6. ఛేరీ యో గ ము

శ్లో॥ లగ్నే కే పరమోచ్చస్థే ధనరాశి సమన్వితే |
రాజ్యనాధేన సందృష్టు ఛేరీ యోగముశింశి తమ్ ||

తా. లగ్నాధిపతి ధనరాశియందు పరమోచ్చగతుడై రాజ్యాధిపతిచే
చూడబడినచో || ఛేరీయోగ || మనబడును.

వి. లగ్నాధిపతి ధనరాశియందు (ధనభావమందు) పరమోచ్చ
గతుడగుట మేషాదిద్వాదశలగ్నములందు దేనికి సంభవము
కాదు. ధనరాశి శబ్దమునకు ధనస్థానములుగ గుర్తింపబడిన
2, 5, 9, 11 స్థానములలో ఏ స్థానములతో లగ్నాధిపతి పర
మోచ్చను పొందుటకు సాధ్యమో ఆ రాశిని ధనరాశియని
గుర్తించవలయును.

1. వృషభమునకు శుక్రుడధిపతి. వీనికి పరమోచ్చస్థానము లగ్నా
దేశాదశమగు మీనము. దీనియందు శుక్రుడుండి రాజ్యాధిపతి
యగు శనిచే చూడబడినప్పుడు,

2. కర్కాటకలగ్నమునకు చంద్రుడధిపతి. వీనికి పరమోచ్చస్థానము లగ్నాదేశకాదకమగు వృషభము దీనియందు చంద్రుడుండగ రాజ్యాధిపతియగు కుజునిచే చూడబడినప్పుడు,
3. సంహలగ్నమునకు రవి అధిపతి. వీనికి పరమోచ్చస్థానము లగ్నాద్యాగ్యమగు మేషము. దీనియందు రవి యుండగ రాజ్యాధిపతియగు శుక్రునిచే చూడబడినప్పుడని చెప్పదలవినప్పుడు శుక్రునకు తృతీయదృష్టిసంగీకరించవలసియుండును. ఒకప్పుడు మేషములో దశమభావము వచ్చినప్పుడు దశమాధిపతి కుజుడగును. కుజునిచే చూడబడినప్పుడని చెప్పవలసియుండును. మేషములో రవి పరమోచ్చ భాగము 10 భా||లు దాటిన వెంటనే రాజ్యభావమారంభమై రాజ్యభావ మధ్యమము మేషమందున్నప్పుడు కుజుడు రాజ్యాధిపతి యగుటచే కుజునిచే చూడబడినప్పుడని చెప్పవచ్చును.
4. కుంభలగ్నమునకు అధిపతి శని వీనికి పరమోచ్చస్థానము లగ్నాద్యాగ్యమగుతుల. దీనియందు శని పరమోచ్చగతుడై దశమాధిపతియగు కుజునిచే చూడబడినప్పుడు,
5. మీనలగ్నమునకు గురుడధిపతి. వీనికి పరమోచ్చస్థానము లగ్నాత్పంచమమగు కర్కాటకము. దీనియందు గురుడు పరమోచ్చగతుడై నచో దశమాధిపతికూడా గురుడే యగుటచేత దశమాధిపవీక్షణము గంభవించదు.
- జాతక పారిజాతమందుగల భేరీ యోగమునకు దీనికి గుంబంధము లేదు.

ఫ ల ము

శ్లో|| భేరీయోగే వాద్యఘోషైస్సమంతాత్ ।
 మత్తేభానాం బృంహితై ర్వాజినాంచ ।
 హేచాభిశ్చస్తూయమానస్తు సద్భిః
 వత్త్రింశాబ్దా ద్భూవతి ర్వేదవర్షేః ॥

తా. భేరీయోగజాతకులు 36 సం॥ముల నుండి 40 సం॥రముల లోపున ప్రభువులగుదురు. గజతుర గాది బలసంపన్నులై గొప్ప కీర్తి కలవారగుదురని తాత్పర్యము.

7. పద్మయోగము

శ్లో॥ లగ్నాద్భాగ్యాధిపాయస్తు చంద్రాద్భాగ్యాధిపశ్చయః ।
తౌ శుక్రసహితౌ భాగ్యే పద్మయోగ ఇతీరితః ॥

తా. లగ్నాత్తుభాగ్యాధిపతి, చంద్రాత్తు భాగ్యాధిపతియిద్దఱు శుక్ర నిహో కలసి భాగ్యమందున్నచో 'పద్మయోగ'మగును.

ఫలము

శ్లో॥ వరన్యపవందితపాదో భూకాలకపుణ్యకృత్సదాభోగీ ।

శ్రీ పద్మయోగజాతః పంచవశాబ్దాబ్ధిరంతు పంచాబ్దే ॥ 16

తా. శ్రీపద్మయోగమునుబుట్టినవారు శ్రేష్ఠులైన ప్రభువులచే పూజింపబడువారు; ప్రభువులకు కీర్తిని కలిగించువారు, భోగ వంతులు అగును. వీరి వయస్సు 15 సం॥రము నుండి 20 సం॥ లోపున యీ యోగఫలము సిద్ధించును.

8. వసుమద్యోగము

శ్లో॥ బాగ్యాద్భాగ్యేశ్వరాత్కర్మనాధేతుంగేచధగ్మథే ।

కర్మాధిపేన సంయుక్తే వసుమద్యోగ ఇతితః ॥ 17

తా. లగ్నాద్భాగ్యభావమునుండిగాని భాగ్యాధిపతియున్న స్థానము నుండి గాని దశమాధిపతి ఉచ్చయందుగాని, ధర్మ(సవమ) స్థాన మందుగాని యుండి లగ్నాద్దశమాధిపతితో కలసినచో 'వసుమ' ద్యోగ మనబడును.

వి. వైశ్లోకమును వేదోకవిధముగ కూడ చెప్పవచ్చును.

భాగ్యాత్కర్మాధిపతి ఉచ్చయందు, భాగ్యాధిపతినుండి కర్మా ధిపతి ధర్మస్థానమందుండవలయునని కూడ చెప్పవచ్చును.

వీరిద్దరిలో ఏ గ్రహమైనను లగ్నాత్తు దశమాధిపతితో కలసి నప్పుడు 'వసుమద్యోగము' కలుగును.

1. భాగ్యభావమునుండి దశమాధిపతి ఉచ్చయందుగాని, ధర్మ భావములోగాని యుండి లగ్నాద్దశమాధిపతితో కలసినను,
2. భాగ్యేశ్వరునినుండి దశమాధిపతి ఉచ్చయందుగాని, ధర్మ భావములో గాని యుండి లగ్నాద్దశమాధిపతితో కలసినను "వసుమ"ద్యోగము కట్టును.

సూ:- ఫలదీపికలోగల వసుమద్యోగమునకు దీనికి సంబంధము లేదు.
ఫలము

శ్లో|| పరస్పర వందితచరణో భూపాలః కర్మకృజ్జనాధ్యక్షః |
వసుమద్యోగే జాతశ్చత్వారింశాత్పరం నవాభేషః | 18

తా. వసుమద్యోగ జాతుకులు శత్రుకాలచేతకూడ పూజింపబడు వారు, భూపాలకులు, ప్రజలకు సేవచేయువారు, జనసంఘాధ్యక్షులు అగుదురు. వీరికి 40 సం॥రములనుండి 49 సం॥రములలోపున నీయోగఫలములు గలుగును.

9. పర్వత యోగము

శ్లో|| విలగ్ననాథస్థిత రాశినాథః
కేంద్రత్రికోణో పగతోయదిస్సాత్ |
మూలత్రికోణేయ దివాస్వగేహే
యోగోమహాన్పర్వత నామధేయః | 19

తా|| లగ్నాధిపతియున్న రాశినాథుడు జన్మలగ్నమునుండి కేంద్రకోణములందుగాని, తన మూలత్రికోణ, స్వక్షేత్ర రాశులందుండనేని "పర్వతయోగ"మనబడును.

ఫలము

శ్లో|| గ్రామపురాణామీశో లోకేశ్రుత వానరుగ్గత్రతశ్చ |
ఖ్యాతః పర్వతయోగే పంచత్రింశాబ్ద తఃపరం భూయాత్ | 20

తా|| పర్వతయోగమందు పుట్టినవారు గ్రామములకు, పురములకు

అధిపతులు, లోకమందు ప్రతిష్ఠ కలవారు, మంచిఆరోగ్యము కలవారు, భ్యాతిగలవారు అగుదురు. వీరి 35 సం॥రముల తరువాత యీ యోగము ఫలించును.

10. కాహలీ యోగము

శ్లో॥ విలగ్ననాథ స్థిత రాశినాథ
స్తుంగస్థిత శ్చంద్రమసస్తు కేంద్రే |
బలాధిక శ్చేద్యలవాన్ ప్రదిష్టో
యోగోమహాన్ కాహలికాభిధానః | 21

లగ్నాధిపతియున్న రాశినాథుడుచ్చగతుడై చంద్రునకు కేంద్రములోనున్నచో 'కాహలీ' యోగమనబడును. బలవంతుడై యున్నచో విశేషయోగమని చెప్పవలయును.

ఫలము

శ్లో॥ యోగే కాహలికాఖ్యే విజయీభాగ్యాన్వితః కామీ |
భోః ఖ్యాతో విద్వానప్తా వింశాబ్దతః పరంరాజా || 22

తా. కాహలీయోగమందు పుట్టినవారు విజయము, భాగ్యము గలవారు, కాముకులు, భోగులు, భ్యాతిగలవారు, విద్వావంతులు అగుదురు. 20 సం॥రములనుండి స్రుభయోగముగలవారగును.

11. శ్రీయోగము

శ్లో॥ ధనభాగ్యాధిపా కేంద్రే స్వస్థా నేశసమన్వితౌ |
సురార్చితేన సందృష్టా చేచ్చీయోగస్తు విశ్రుతః || 23
తా. ధనభాగ్యాధిపతులేదై ననొక కేంద్రముందుండి ఆస్థానాధిపతితో కూడియుండి గురునిచే చూడబడినచో 'శ్రీయోగ'మనబడును.

ఫలము

శ్లో॥ బుద్ధివధానః పృథివీపతిః
ప్రత్యర్థి జేతా బహుదేశనాథః |
ద్వావింశతోబ్దా దృతు వత్సరాంత
శ్రీయోగజాతో భవితామనుష్యః || 24

- తా. శ్రీయోగమందుబుట్టిన మనుజుడు తన 22వ సం॥రము నుండి 6 సం॥రములోపున అనగా 28 సం॥రము నిండులోపున బుద్ధి విశేషముచే ప్రధానుడు, ప్రభువు, ప్రత్యర్థులను జయించు వాడు, బహుదేశములందాధిపత్యముగలవాడు అగును
- వి. ఈ యోగమందు బుట్టినవారు 22 సం॥రముల తరువాత 6 సం॥రములలో ఉత్తమ స్థితిని పొందగలవారగుదురు. ఈ కాల మందు ప్రభుయోగములను ప్రభుత్వమందు ప్రధానాధికారు లుగగాని, ఏదైన పెద్ద సంస్థకు యాజమాన్యము వహించుట గాని సంభవించి ప్రతిష్ఠగలవారుగ నుండగలరని చెప్పడగును.

12. మృదంగయోగము

- శ్లో॥ లాభేశే పరమోచ్చస్థే భృగువుతేణ సంయుతే ।
తదీశే కేంద్రగేయోగో మృదంగో నామసౌఖ్యదః ॥ 25
- తా. లాభాధిపతి పరమోచ్చగతుడై శుక్రకునితో కూడియుండగ తదధిపతి (లాభాధిపతియున్న ర-శ్యధిపతి) కేంద్రములో నున్నచో “మృదంగ”యోగమనబడును.
1. మేషలగ్నమునకు తులలో శని పరమోచ్చలోనుండగ శుక్రకునితో చేరినప్పుడు,
 2. వృషభలగ్నమునకు గురుడు కర్కటకములో పరమోచ్చ గతుడై శుక్రకునితో చేరియుండగ, తదధిపతియగు చంద్రుడు వృశ్చికమును మినహాయించి ఇతిర కేంద్రములందున్నప్పుడు
 3. మిథునలగ్నమునకు లాభాధిపతి కుజుడు మకరమందు పరమోచ్చలో నుండి శుక్రకునితో చేరియుండగ, శని కేంద్రగతుడై నస్వడీయోగము పట్టును. కాని పంచమలాభాధిపతుల కష్టమ స్థితిదోషము వలన యోగప్రాబల్యముండదు.
 4. కర్కటకలగ్నమునకు శుక్రకుడు మీనమందు పరమోచ్చ గతుడై యుండగ, గురుడు మకరమును మినహాయించి మిగిలిన కేంద్రములందున్నప్పుడు,

5. సింహలగ్నమునకు లాభాధిపతియగు బుధుడు కన్యలో పరమోచ్యలోనుండి శుక్రునితో కూడియుండగ తదధిపతి బుధుడు కేంద్రమందుండుట సంభవించదు కనుక ఈ లగ్నమునకు ఈ యోగము పట్టదు.
6. కన్యాలగ్నమునకు లాభాధిపతి చంద్రుడు వృషభమందు పరమోచ్యలోనుండి శుక్రునితో కూడియున్నను, తదధిపతి శుక్రునకు కేంద్రస్థితి సంభవించకపోవుటచే నీ జాతికులకీ యోగము పట్టదు.
7. తులాలగ్నమునకు మేషమందు రవి పరమోచ్యగతుడై శుక్రునితో చేరియుండగ తదధిపతి కుజుడు కేంద్రములందున్నప్పుడు, (కుజుడు కర్కటకమందున్నను దోషముకాదు).
8. వృశ్చికమునకీ యోగము పట్టదు.
9. ధనుర్లగ్నమునకు లాభాధిపతి చతుర్థమందు పరమోచ్యలోనుండగ గురుడు కేంద్రగతుడైనను లాభాధిపతి శుక్రుడే యగుటచేత యీ లగ్నమునకు మధ్యమముగ అంశకరించవచ్చును.
10. మకరలగ్నమునకు లాభాధిపతికుజుడు మకరమందు పరమోచ్యగతుడై శుక్రునితో చేరియుండగ తదధిపతిశనికేంద్రమందున్నప్పుడి యోగము పట్టును. తులలో శనియున్న జాతికులకీ యోగమెక్కవ ఫలించినది లగ్నమందు శని కుజ శుక్రులున్న జాతికులకీ యోగము తక్కువ ఫలము నిచ్చెను.
11. కుంభలగ్నమునకు గురుడు శుక్రునితో చేరి కర్కటమందుండగ చంద్రుడు కేంద్రమందున్నప్పుడు, (చంద్రుడు వృశ్చికములోనుండుట శ్రేష్ఠముకాదు. వృష, సింహ చంద్రుడు క్షీణుడు కాకూడదు.
12. మీనలగ్నమునకు లాభాధిపతి శని తులలో పరమోచ్యలో శుక్రునితో చేరినప్పుడు శుక్రునకు అష్టమస్థితి వచ్చును.

ఫ ల ము

శ్లో! రాజారాజసమోవా గ్రామపురేశః ప్రబోధయత్కృత్స |
 యోగేమృదంగనామనిజాతశ్శక్రాబ్జతఃపరంబ్రహ్మిస్త్రిగుణైః 26
 తా. మృదంగయోగమందు జన్మించినవాడు రాజగాని రాజసమా
 నుడుగాని యగును. గ్రామ, పురాధిపతిగానియగును. ఇతరు
 లకు బోధకుడుగనుండును. 14 సం॥రము నుండి 28 సం॥రము
 లోపున నీ యోగఫలము ప్రాప్తించును.

13 శారదయోగము

శ్లో! వర్గోత్తమగణేలగ్ననాథే శుభసమన్వితే |
 లాభాధిపీనసందృప్తై యోగశ్శారదసంజ్ఞితః 27
 తా. లగ్నాధిపతి వర్గోత్తమగతుడై శుభులతో చేరియుండగ లాభాధి
 పతిచే చూడబడినచో 'శారద'యోగమనబడును.

ఫ ల ము

శ్లో! సౌఖ్యాన్వితో నరపతిర్బహుభుక్ష్వతాపీ
 వీరశ్చయ్యుద్ధనిరతో బహుధర్మకర్మ ||
 శ్రీ శారదోద్భవనరఃఖిలు షోడశాబ్దా
 దూర్వం భవేదమరనాయక వత్సరాంతః || 28
 తా. శారదయోగమందు పుట్టినవారు సుఖవంతులు, ప్రభువులు,
 మిక్కిలి భుజించువారు, ప్రతాపవంతులు, వీరులు, యుద్ధ
 ప్రియులు, విశేష ధర్మములను చేయువారునగుదురు. వీరి
 16 సం॥రము నుండి 14 సం॥రముల లోపున అనగా 30 సం॥
 రముల లోపున యీ యోగఫలము ననుభవించగలరు.

14 సుఖయోగము - ఫలము

శ్లో! లాభేశధర్మేశధనేశ్వరాణామేకోఽపి చంద్రాద్యదిశేంద్రీవర్తీ |
 యోగస్సుఖాఖ్యః ఖిలుతత్రీణాతస్సుఖ గుణీరాడపిషోడ
 శాబ్దాత్ 29
 తా. ధన భాగ్యలాభాధిపతులలో నెవరైననొక్కరు చంద్రునకు

కేంద్రములో నున్నచో 'సుఖయోగ'మనబడును. ఈ యోగ జాతకులు 16వ సం॥రము నుండి సుఖవంతులు, గుణవంతులు, అధిపతులుగ ప్రసిద్ధులగుదురు.

వి. ఈ యోగము చాల జాతకములపై పరిశీలించినాము. కాని అనుభవములో సరిపడుటలేదు.

15 సామ్రాజ్య యోగము - ఫలము

శ్లో॥ ధర్మేశ సంయుక్త నవాంశనాథో
జీవేనియుక్తో ధనరాశిసంస్థః ।
కుటుంబభాగ్యాధిపతిర్గురుశ్చేత్ ।
సామ్రాజ్యయోగో నరపాలకస్యైత్ । 30

తా. భాగ్యాధిపతియొక్క నవాంశాధిపతి గురునితో కలిసి ధనస్థాన ముండుండేనేని 'సామ్రాజ్యయోగ'మనబడును. గురుడు కుటుం బాధిపతిగాని, భాగ్యాధిపతిగానికావలయును. ఈ యోగమందు పుట్టినవారు ప్రభువులగుదురు.

వి. ఈ యోగమందు గురుడు ధనాధిపతిగాని, భాగ్యాధిపతిగాని యై యుండవలయునని నియమించుటచే మేష, కర్కటక, వృశ్చిక, కుంభలగ్నములకు మాత్రమీ యోగము వర్తించును.

16 దుర్గయోగము - ఫలము

శ్లో॥ రాహుస్థితాంశాధిపతౌ త్రికోణే
స్వోచ్చంగతే భూమిసుతేబలాధ్యే ।
ధర్మాధిపే సప్తమభావసుస్థే
దుర్గయోగో వనభూమినాథః । 31

తా. రాహువుయొక్క నవాంశాధిపతి లగ్నాత్తు త్రికోణరాశియందు చృగతుడై యుండగ, కుజుడు బలవంతుడై యుండగ, ధర్మాధి పతి సప్తమభావమందున్నచో 'దుర్గయోగ'మగును. ఈ యోగ జాతకులు వనప్రాంత భూములకధిపతులగుదురు.

వి. ఈ శ్లోకమును మరొకవిధముగ చెప్పవచ్చును.

రాహువుయొక్క నవాంశాధిపతి కుజుడై లగ్నమునకు కోణ మందుచ్చగతుడై యుండగ, భాగ్యాధిపతి సస్తమభావగతుడై నచో “దుర్గత”యోగమని చెప్పదగును. ఈ అర్థమును గ్రహించినచో వృషభలగ్నమునకు, కన్యాలగ్నమునకు మాత్రము కుజునకు కోణమందుచ్చస్థితి సంభవించును. వృషభ లగ్నమునకు ధర్మ(భాగ్య) భావాధిపతి కని సస్తమమందుండి లగ్నమును, కుజుని చూచును. కన్యాలగ్నమునకు రాహు నవాంశాధిపతియగు కుజుడు పంచమకోణమందుచ్చలోనుండగ భాగ్యాధిపతియగు శుక్రుడు మిసమందు (సస్తమము) స్థిత కలవాడై లగ్నమును చూచును.

17 అర్థయోగము - పలము

శ్లో॥ భాగ్యే ధనేశస్సుఖపేనయుక్తోధగ్నేశ్వరో విత్తగతోబలాధ్యః |
లాభేవిలగ్నాధిపతిశ్చతుంగే కోటిశ్వరోరాడపిచార్థయోగే॥ ౧౭

తా. తొమ్మిదవయింటియందు ధనవాహనాధిపతులు, భాగ్యాధిపతి ధనభావమందుండగ, లగ్నాధిపతి ఏకాదశమందుచ్చగతుడై నచో నట్టి జాతకుడు కోటిశ్వరుడు, ప్రభువు అగును.
వి. ఈ యోగము వృషభ, కర్కటక లగ్నములకు బాగుగ వర్తించును. లగ్నాధిపతి ఏకాదశమందుచ్చలోనుండుట సంభవించును కల్పితోదాహరణము :-

1. లగ్నము వృషభము భాగ్యభావమగుమకరమందు ధనవాహనాధిపతులగు రవి బుధులు, భాగ్యాధిపతి కని ధనభావమగు మిథునములోనుండగ లగ్నాధిపతి శుక్రుడు మిసములో నున్నప్పుడు,
2. లగ్నము కర్కటకము భాగ్యభావమగు మిసమందు ధనవాహనాధిపతులగు రవి శుక్రులు, భాగ్యాధిపతియగు గురుడు ధనభావమగు సింహములో నుండగ, లగ్నాధిపతి చంద్రుడు వృషభములోనున్నప్పుడు వై యోగము గలుగును.

18 త్రికూటయోగము - పలము

శ్లో॥ లగ్నేస్థిరే దానవమంత్రీయుక్తే
 లగ్నే చ రేవేద్గురుగా సమతే ।
 లగ్నేద్విదేహేయదివా ససామ్యే
 జాతస్త్రీకూటే భువిదుర్గనాథః ॥ 88

తా. లగ్నము స్థిరమై లగ్నమందు శుక్రుడున్నను, లగ్నము చరమై అందు గురుడున్నను, లగ్నము ద్విస్వభావమై అందు బుధుడున్నను 'త్రికూట' యోగమనబడును. ఇందు వుట్టినవారు దుర్గాధిపతులగుదురు.

వి. మకతలగ్నమైవపుడు గురునినీచస్థితి యోగమునకు బలముండదు.

19 చామరయోగము

శ్లో॥ బంధుస్థానాధిపతుంశ్చే తదీశే ధర్మరాశినే ।
 లగ్నేశే ధర్మరాశిస్థే యోగశ్చామర సృజితః 84

తా. లగ్నమునుండి చతుర్థాధిపతి యుచ్చగతుడై యండగ, ఉచ్చస్థానాధిపతి లగ్నాధిపతికలసి భాగ్యభావమందున్న చో 'చామర' యోగమనబడును.

వి. ఉదాహరణమునకు మేషలగ్నమునకు చతుర్థాధిపతి చంద్రుడు వృషభమందుచ్చలోనుండగ, ఉచ్చాధిపతియగు శుక్రుడు లగ్నాధిపతి కుజుకలసి భాగ్యభావమగు ధనుస్సులో నున్నప్పు డీ యోగము కలుగును.

కొన్ని లగ్నములకు ఈ యోగము పట్టదు.

ఫలము

శ్లో॥ యోగే జాతశ్చాచుశే రాజపూజ్యో
 దేశాధీశస్సర్వమాన్యస్సుఖిచ ।
 శ్రీనూన్యాగ్నీపండితో గ్రంథకర్తా ।
 జాతోభూ గూడుత్త రాయుష్యుదారః ॥ 85

తా. చామరయోగజాతకులు రాజపూజ్యులగువారు, దేశాధిపతులు

సర్వజనులచేత గౌరవింపబడువారు, సుఖవంతులు, శ్రీమంతులు వక్త్రులు, వండితులు, గ్రంథకర్తలు అగుదురు. ఉత్తరాయుర్దాయ కాలమందు వీరికీ యోగఫలములు గలుగును. ఉదారులుగ నుండగలరు.

జాతక పారిజాతకమందు;

లగ్నేశ్వరే కేంద్రితే స్వతుంగే జీవేక్షితే చామర

నామయోగః ।

సామ్యద్వయేలగ్నగృహే కళత్రే నవాస్పదే వాయది

చామరస్సౌత్ ॥

అని రెండు విధముల చెప్పబడినది.

జాతకాదేశమార్గమందు వేరొకవిధముగ తెలుపబడెను.

పూర్వపక్షేదివాజన్మలగ్నేశే స్వాచ్ఛభంగతే ।

ధనకేంద్రగతే జీవేయోగశ్చామర సంజ్ఞకః । అని గలదు.

20. శివయోగము - ఫలము

శ్లో॥ పంచమాధిపతౌ భాగ్యే కర్మే శే పంచమస్థితే ।

భాగ్యే శే రాజ్యభావస్థే శివయోగ ఉదాహృతః ।

86

ప్రచండవృత్తిరహుదేశనాథో

యుద్ధేజయీస్వాచ్ఛతురంగనేతా ।

జితేంద్రియోజ్ఞానయుతశ్శివాఖ్య

యోగేతు జాతస్సతతంసృపాలః ।

87

తా. పంచమాధిపతి భాగ్యమందు, కర్మాధిపతి పంచమమందు, భాగ్యాధిపతి రాజ్యస్థానమందున్నచో 'శివ'యోగమనబడును. ఈ యోగమందు పుట్టినవారు తీవ్రస్వభావము గలవారు, బహుదేశాధిపతులు, యుద్ధమందు జయించువారు, చతురంగ బలమునకధినేతలు, జితేంద్రియులు, జ్ఞానవంతులు, సరసాలకు లగుదురు.

21. విష్ణుయోగము - ఫలము

శ్లో॥ భాగ్యనాథాంశపే కర్మనాథే ధనసమన్వితే ।

భాగ్యాధిపేన సంయుక్తే విష్ణుయోగభిరీతః । 88

భోగీన్యాదృశుః బహుదేశభాగ్యవిభవో

లక్షాధనాధో బలీ । విద్యావాదపటు

త్వినోదరసికశ్రీవిష్ణుభక్తో మహాన్ ।

అన్వైరూపకభిర్దిగంతరగతై స్సంస్తాయమానస్సదా ।

జీవత్వబృతం నిరామయవపుర్విష్టాఖ్యయోగేప్రభుః । 89

తా. భాగ్యాధిపతియొక్క నవాంశాధిపతి, దశమాధిపతి, భాగ్యాధిపతి ధనస్థానమందుండినేని 'విష్ణు'యోగమనబడును.

ఈ యోగజాతకులు భోగులు, బహుదేశ భాగ్యముగలవారు.

లక్షణ సంఖ్యలో ధనముగలవారు. బలవంతులు, విద్యావాద

పటుత్వము గలవారు, వినోదము, రసికత్వముగలవారు, విష్ణు

భక్తులు, అనేక ప్రభువులచే కీర్తింపబడువారు, నూరు సంవ

ములు ఆయుర్దాయముగలవారు, ఆరోగ్యవంతులగుదురు.

22. చతుర్ముఖయోగము - పలము

శ్లో. భాగ్యేకాత్కేంద్రగేశవేలాభేకాత్కేంద్రకేభృగా ।

లగ్నరాజ్యేకయోః కేంద్రేషామ్యయోగశ్చతుర్ముఖః । 40

మృష్టాన్నభోక్తాధరణీసుకేద్యః సత్కార్యకర్తా బహుశా

స్త్రవేత్తా ।

జయీస్పృహలో ధరణీపదాతా చతుర్ముఖే జీవతి

పూర్ణమాయుః ।

తా. భాగ్యాధిపతికి కేంద్రమందు గురుడు, లాభాధిపతికి కేంద్రమందు

శుక్రుడు, లగ్నరాజ్యాధిపతులలో నవరికైన కేంద్రమందు

బుధుడు ఉన్నచో 'చతుర్ముఖ'యోగమనబడును.

ఈ యోగమందు పుట్టినవారు మృష్టాన్న భోజనము చేయు

వారు, వైదిక ధర్మ పరాయణులు, సత్కర్మలనాచరించువారు,

అనేక శాస్త్రములను చదివినవారు, జయకీలులు, ప్రభువులు,

భూదాసములు చేయువారు, పూర్ణాయువుగలవారుఅగుదురు.

23. గౌరీయోగము - పల్లము

శ్లో॥ కన్యే శస్థవవాంశేకోలగ్నా త్కర్మణితుంగగః ।
 లగ్నాధిపేన సహితో గౌరీయోగ ఉదాహృతః । 41

తా. దశమభావాధిపతియొక్క నవాంశాధిపతి దశమభావమందుచ్చ లోనుండి లగ్నాధిపతితో కలసినచో 'గౌరీయోగ'మగును.

శ్లో॥ లోకేదాతాకీర్తిమాన్ భూమినాథోయజ్ఞాభోగీ
 భూసురైస్త్రాయమానః ॥

గౌరీయోగేస్యానసా సత్కళత్రీ
 ఋత్రిశాబ్దామూర్ధ్వమాద్యాదశాబ్దమ్ । 42

తా. గౌరీయోగమందు పుట్టిన బాతకుడు దాత, కీర్తివంతుడు, భూ స్వామి, యజ్ఞాదిక్రతువులను చేయవాడు, భోగీ, పండితోత్త ములచే కీర్తింపబడువాడు అగును. ఈ శుభఫలములు 36 సం॥ రముల నుండి 48 సం॥రముల లోపు గల 12 సం॥రములలోను గలుగును.

వి. మేవలగ్నమునకు దశమాధిపతియగు శని మేషనవాంశములో నుండగ

1. నవాంశాధిపతియగు కుజుడు దశమమౌళు మకరమందుచ్చలో నుండగ యీ యోగము చెప్పవచ్చును. కుజుడే లగ్నాధిపతి యగుటవలన లగ్నాధిపతితో కలయిక అవసరములేదు.
2. వృషభలగ్నమునకు దశమాధిపతి శనియొక్క అంశాధిపతి యగు శుక్రకుడుమీనమందున్నప్పుడు దశమభావాంతములోపున నుండవలయును. ఇక్కడ శుక్రకుడు లగ్నాధిపతి యగుటచే ఈ యోగమును చెప్పవచ్చును. శుక్రకుడు భావరీత్యా దశమ ములో నుండును గాని రాశిరీత్యా మీనములోనుండును. గ్రంథకర్త 'తుంగగః' అనుటచేత రాశిచేత మీనమును గ్రహించవలసియున్నది.
3. మిథునలగ్నమునకు దశమాధిపతియగు గురునియొక్క నవాం

శాధిపతి శుక్రుడై మీనములో దశమభావములో నుండగ, లగ్నాధిపతి బుధుడు శుక్రునితో కలసి మీనమందుండుటచేతి నీ యోగము పూర్ణముగవట్టును.

1. వాహన పంచమాధిపతులగు బుధ శుక్రుల నుబంధము, నీ చోచ్చగ్రహసంబంధమువలన నీచభంగ రాజయోగముగూడ యందులో కలసియుండును.
4. కర్కటకలగ్న జాతకులకు దశమాధిపతియగుకుజుని నవాంశాధిపతి రవియై మేషమందు దశమభావములోనుండి, లగ్నాధిపతి యగు చంద్రునితో కలియుటచే నీ యోగము కలుగును. కర్కటక లగ్నజాలకు మేషములో దశమభావమందు రవి చంద్రులుండగ దశమాధిపతియగు కుజుడు సింహాంశమును పొందియుండవలయునని తాత్పర్యము.
5. సింహాలగ్నమునకు దశమాధిపతియగు శుక్రుడు కర్కటక నవాంశములోనుండగ చంద్రుడు రవి (లగ్నాధిపతి)తో కలిసి వృషభమందు మొదటి రి భాగలలోపున యుండవలయును.
6. కన్యాలగ్నమునకీయోగము వర్తించదు.
7. తులాలగ్నమునకు దశమాధిపతియగు చంద్రుని నవాంశాధిపతి గురుడై కర్కటకమందు శుక్రునితో నుండవలయును.
8. వృశ్చికలగ్నమునకీయోగము వర్తించదు.
9. ధనుర్లగ్నమునకు దశమమగుశన్యలో బుధ, గురువులుండగ, బుధుడు, బుధనవాంశలందెందైన నుండవలెను.
10. మకరలగ్నమునకు దశమమందు శనియుండగ శుక్రుడు శన్యంశమును పొందవలయును. లగ్నాధిపతి శని యగుట గుర్తించవలెను,
11. కుంభ మీన లగ్నమునకీయోగము వర్తించదు.

24. లక్ష్మీయోగము - పరిమి

శ్లో॥ భాగ్యేశ్వరనవాంశకోభాగ్యకూచ్ఛంగతోయది ।

పుత్రాధిపేన సంయుక్తో లక్ష్మీయోగ ఉదాహృతః ॥ 48

రాజాభవేమూపతివంశజాతో
 దిగంతవిశ్రాంతయశాః పరంతతః ।
 లక్ష్మ్యోఖ్యయోగే ధనవాంశ్శిరాయు
 రాతస్సుభ మావయుతశ్చజేత్ ॥

44

- తా. భాగ్యాధిపతియొక్క నవాంశాధిపతి భాగ్యభావమందుచ్చ
 గతుడై పంచమాధిపతితో కలసినచో 'లక్ష్మీ యోగ' మనబడును
 ఈ యోగ జాతకులు రాజవంశజనితులై నచో ప్రభువులగుదురు
 విశేష కీర్తికలవారు. ధనవంతులు, దీర్ఘాయుష్మంతులు, సుఖము
 గౌరవము గలవారగుదురు.
- వి. వృషభలగ్నమునకు భాగ్యాధిపతియగు శని కుజనవాంశమును
 పొందియుండగ, కుజుడు మకరమందు పంచమాధిపతియగు
 బుధునితో కలసినప్పుడీ యోగము పట్టును. ఇట్లు కర్కట,
 సింహ, కన్య, వృశ్చిక, మకర, కుంభలగ్నములకు కూడ
 విచారించవలయును.

25. భారతీయోగము - పలము

శ్లో॥ వాగుబుద్ధి లాభస్థానేశ నవాంశపతిభిస్త్రిభిః ।
 స్వోచ్చస్థై ర్భాగ్యపయునై ర్భారతీయోగఉచ్యతే ॥ 45
 త్రివిధేపిచ తద్యోగే సంవత్సారస్వతోదయః ॥
 త్రైత్యశ్రాంతజగత్ప్రయోవిజయతే సర్వజ్ఞచూడామణి
 సంగీతప్రియఉత్తమస్సరతికృన్నా రీమఃకీర్వాప్యపి ॥
 మృద్వంగోవిమలాబ్జనేత్రీయుగళోభూజేవథ క్తఃకవి
 ర్లఘ్వాశీవసువేదవత్సరత ఉద్ధ్యం భారతీయోగజః ॥ 46

తా ద్వితీయ, పంచమ, లాభాధిపతుల నవాంశాధిపతులు ముగ్గురులో
 నవరై నను తమ ఉచ్చరాశిగతులై భాగ్యాధిపతితో కూడిన
 సారస్వత (భారతీ) యోగమవబడును.
 ఈ త్రివిధమైన యోగమందు బుట్టిన జాతకుడు కీర్తివంతుడు,
 సర్వశాస్త్రములు తెలిసినవాడు, సంగీతప్రియుడు, ఉత్తముడు,

బహుశ్రీలతో భోగమనుభవించువాడు, కోమలకరీరాగములు కలవాడు. బ్రాహ్మణ భక్తుడు, కవి, అల్పభోక్త అగును. ఈ యోగఫలములు 48 సంవత్సరము తరువాత యనుభవములోనికి వచ్చును.

26. కలానిధియోగము - ఫలము

తృతీయలాభాధిపతౌచ కామేమదేశ్వరే
రిఃఫగతేచ తుంగే ।

వ్యయేశ్వరే జీవయితేచభాగ్యే
కలానిధిరోగ ఇతి ప్రకస్తః ॥

47

తా. తృతీయ లాభాధిపతులలో నవరైనను సప్తమమందుండి, సప్త మాధిపతి వ్యయమందుచ్చగతుడై యుండగ, వ్యయాధిపతి గురునితో కలిసి భాగ్యభావమందున్నచో "కలానిధి" యోగ మనబడును.

వి. ఈ యోగముయొక్క సంపూర్ణ లక్షణములు వాస్తవమునకు సరివడునట్లు తోచుటలేదు. ఎందువలననగా :-

మదేశ్వరేఃఫగతేచతుంగే॥ అనుదానిని విచారించగ లగ్నాశ్రయమాధిపతి వ్యయభావమందుచ్చలోనుండుట మేష లగ్నమునకు మాత్రమే సాధ్యముగనుండును. మిగిలిన లగ్నములకు సాధ్యముకాకాలదు.

1. మేషమునకు సప్తమాధిపతి శుక్రునకు మీస ముచ్చరాశి ద్వాదశమగును.
2. వృషభతులలకు సప్తమాధిపతి కుజుడు వీనికి పై లగ్నముల వ్యయ భావము ఉచ్చస్థానముకాదు.
3. మిథునకశ్యలకు సప్తమాధిపతి గురుడు వీనికి పై లగ్నముల వ్యయభావము ఉచ్చస్థానముకాదు.
4. కర్కటకసింహములకు సప్తమాధిపతిశని. వీనికి పై లగ్నముల వ్యయభావము ఉచ్చరాశికాదు.

5. వృశ్చికమునకు సప్తమాధిపతి శుక్రుడు వీనికి పై లగ్నమునకు వ్యయభావముచ్చక్షేత్రముకాదు.
6. ధనుర్మీనములకు సప్తమాధిపతి బుధుడు. వీనికి పై లగ్నముల వ్యయభావము ఉచ్చరాశికాదు.
7. మకరకుంభములకు సప్తమాధిపతులు చంద్రులు వీనికి పై లగ్నముల వ్యయభావము ఉచ్చక్షేత్రముకాదు.

ఇదియేకాక మిగిలిన కారములుగూడ యథాతథముగ సరిపడు అవకాశములు లేవు.

ఈ శ్లోకములో వదలైన పొరపాటు పడనడేమోయని భావించవలసియున్నది. పండితులీ విషయమును గమనించగలను. మరొక సమన్వయమును గూడ ఆలోచించవలసియున్నది.

యోగే కలానిధౌ జాతోమర్త్యోభూయాన్మహామనాః |

రాజామానీయశస్త్రిచజీవేత్పంచా శతఃపరమ్ || 48

కలానిధియోగమందు పుట్టినవారు గొప్ప మనస్సుగలవారు అగుదురు. 50 సం॥రముల పై న జీవించెదరు.

27. దేవేంద్రయోగము - ఫలము

శ్లో॥

లగ్నాధిపేలాభగతేధనేకే

కర్మస్థితే రాజ్యపతౌ ధనస్థే |

లాభశ్వరే లగ్నగతే బలాధ్యే

దేవేంద్రయోగఃస్థిరభేచలగ్నే | 49

స సుందరస్యాత్కిలసుందరీణాం

ప్రియస్సుకీర్తిగృహుదుర్గపాలః |

సేనాధిపశ్చౌర్యయుతో బలీచ |

స్యాదూనవ్షష్టబ్దవయాస్తథైంద్రే | 50

తా, లగ్నము స్థిరరాశియై లగ్నాధిపతి లాభభావమందు, ధనాధిపతి రాజ్యస్థానమందు, రాజ్యాధిపతి ధనస్థానమందుండగ, లాభాధిపతి లగ్నగతుడై బలవంతుడైనచో "దేవేంద్రయోగము" కలుగును.

ఈ యోగమందు పుష్టినవాడు సుందరుడు, స్త్రీలకు ప్రేయుడు, కీర్తివంతుడు అనేక దుర్గములను పాలించువాడు, సేనాధీశుడు, శౌర్యవంతుడు, బలవంతుడు అగుచు 60 సం॥రముల లోపు జీవించువాడగును.

వి. ఈ యోగము లగ్నలాభాధిపతులయొక్క, ధనరాజ్యాధిపతుల యొక్క పరివర్తనము వలన కలుగుచున్నది.

ఈ యోగము మేష, సింహ, కన్య, మకర, కుంభ, మీన లగ్నములకు సంభవించదు. కర్కటకలగ్నమునకు లగ్నాధిపతి చంద్రుడు వృషభములోను, ధనాధిపతి రవి రాజ్యములోను, రాజ్యాధి పతి కుజుడు సింహమందుండగ, లాభాధిపతి శుక్రుడు లగ్నముకు కర్కటకములో రవికి 4వ యింటిలో నుండుట కొన్ని ప్రదేశములందు సంభవము కాగలదు.

28 మదనయోగము - పలము

శ్లో॥ రాజ్యనాశ్చే విలగ్నస్థే భార్గవేణ సమన్వితే ।
లాభేలాభేత్స్య శే తుంశే యోగోమదన సుఖైశ్చ ॥

51

మదనయోగమనోహరలక్షణో
మనుజనాయక మంత్రివిచక్షణః
పరవధూజనమోహకరః పరం
కరతవీతి సుఖంఖలు వింశతేః ।

52

అ. రాజ్యాధిపతి శుక్రునితో కలిసి లగ్నమందుండగ, లాభాధిపతి లాభభావమందులేక ఉచ్చలోనున్నచో "మదనయోగ"మగును మదనయోగజాతకులు మనోహర రూపలక్షణములు గలవారు ప్రభువులకు మంత్రులు, పరస్త్రీలను సహితము మోహపరచు రూపము గలవారు అగుదురు వీరు 20 సం॥రముల తరువాత సుఖము ననుభవింపగలరు.

వి. ఈ యోగమును గురించి విచారించినప్పుడు అన్నిలగ్నము కు నీ యోగము సంభవించదు.

1. మేషలగ్నమునకు ర జ్యాధిపతి కని లగ్నమందు శుక్రనితో కలసి యుండగ, లాభాధిపతి (శని) లాభమందు గాని ఉచ్చయందు గాని స్థితి నొందుట సంభవము కాదు.

ఈ విధముగ యితరలగ్నముల విషయములో గూడ యోచించవలయును.

29. మాలా యోగము - ఫలము

శ్లో॥ ధనేశేధనరాశిస్థే భాగ్యేశేభాగ్య సంయుతే ।
 లాభేశేలాభసంయుక్తే మాలాయోగ ఇతీరితః॥ 53

రాజయంత్రీ ధనాధ్యక్షః సేనాధీశోమహాయశాః ।
 మాలాయోగేతు సంజాతస్త్రయశ్చింశాబ్జతస్సుఖమ్॥ 54

తా. ధనాధిపతి ధనభావమందు, భాగ్యాధిపతి భాగ్యభావమందు, లాభాధిపతి లాభభావమందు స్థితిగలవారై నచో 'మాలాయోగ' మనబడును.

ఈ యోగమందు బుట్టినవారు మంత్రులు, ధనాధ్యక్షులు, సైన్యాధిపతులు, కీర్తివంతులు అగుదురు. తిరి సం॥రము నుండి సుఖము ననుభవించురు.

30. విభావసు యోగము - ఫలము

శ్లో॥ కర్మస్థితే భూమిసుతే స్వభేవా
 దినేశ్వరే స్వాచ్ఛగతే భనస్థే ।
 సురార్చితే భాగ్యయుతే సచంజే
 విభావసుర్నామ స యోగరాజః॥ 55

విభావసో యః పురుషః ప్రజాత
 స్స వంశనాథో బహువిత్తదారః॥

రాజప్రియో భూమిపతిశ్చ జీవేత్ ।

ద్విసప్తతిం సౌఖ్యయుతస్తథా బ్రాహ్మణామ్ ।

56

తా. కుజుడు దశమభావమందు స్వక్షేత్రమందుండగ గాని, రవి ధన స్థానమందుచ్చగతుడై యుండగ గాని గురుచంద్రులు భాగ్య ములో నున్నచో “విభావసు” యోగమనబడును. ఈ యోగ జనితులు వంశమునకు కేరువ్రతిష్ఠులు లెచ్చువారు, విశేష ధనముకలిగి బహుభార్యులుగలవారు, రాజప్రియులు, ప్రభువు లుగుదురు. 72 సం॥ములు సుఖముగ జీవింతురు.

- వి. 1. కర్కటక లగ్నమునకు దశమమగు మేషమందు కుజుండగ, మిషమందు (భాగ్యమందు) గురు చంద్రులున్నప్పుడు,
- 2. కుంభలగ్నమునకు కుజుడు దశమమందుండగ భాగ్యమందు (తులనా) గురుచంద్రులున్నప్పుడు.
- 3. మిషలగ్నమునకు ద్వితీయమందు రవి ఉచ్చలోనుండగ, భాగ్యమందు చంద్రగురువులున్నప్పుడు ఈ యోగమువట్టును.

31. నాళయోగము - పలము

శ్లో॥ భాగ్యనాథో యన్న వాంశే తన్నాథోతుంగసంశ్రితః ।
 లగ్నాధిపేన సంయుక్తో “నాళయోగ” ఉచ్యతాహృతః । 57

తా. భాగ్యాధిపతియొక్క వాంశాధిపతి ఉచ్చరాశిలోనుండి లగ్నాధి పతితో కూడి యున్నచో “నాళయోగ” మగును.

శ్లో॥ మనోహరోఽపి దారాణాం గురుప్రియకరస్తథా ।
 కర్మకర్తాప్రభుర్నా “నాళే” వట్సప్తతేః పరమ్ । 58

తా. నాళయోగమందు పుట్టినవాడు భార్యకు మనోహరుడు, గురు వులకు హితమును చేయువాడు, సత్కర్మల నాచరించువాడు, ప్రభువు, మానముగలవాడు అగును. 76 సం॥ములు దాటివ ఆయువుగలవాడు అగును.

32. కార్ముక యోగము - పలము

శ్లో॥ లగ్నాంశకఫే కర్మేశకర్మాంశఫేఽపిలగ్నపే ।
 జీవదృష్టియతే తోచేద్యోగః కార్ముకసంజ్ఞితః । 59

విద్యద్భిరన్వితోదక్షో ధై ర్యవాన్ ప్రతిభానవాన్ ।

యోగేశాన్ముక సంక్షేతు నవమాబ్ధాత్పరం సుఖం ।

దాతాచశాస్త్ర విద్యోగీకులేశో రాజపూజితః ॥ 60

తా. కర్మాధిపతి (దశమూధిపతి) నవాంశ లగ్నమందు, లగ్నాధిపతి దశమభావాంశమందుండగ వీరిద్దరు గురు దృష్టిగలవారై నచో “కార్ముక” యోగమని చెప్పబడినది.

ఈ యోగమందు పుట్టినవాడు పండితులతో కూడినవాడు, సమర్థుడు, ధైర్యము, ప్రతిభగలవాడు, తిమ్మిది సం॥ర తరువాత సుఖమనుభవించువాడు, దాత, శాస్త్రవేత్త, భోగి, కుల ముఖ్యుడు, ప్రభులచే పూజింపబడువాడు అగును.

వి॥ ఈ యోగమును నవాంశ చక్రమునుబట్టి నిర్ణయించవలెను. లగ్నాధిప కర్మాధిపతులను గురుడుచూచుట నవాంశచక్ర మందుచూడవలయును.

33. ఇంద్రయోగము-ఫలము

శ్లో॥ లాభేశే పంచమగతే లాభస్తే పంచమాధిపే ।

సుతస్థేవాచం దయుక్తే ఇంద్రయోగ ఇతి రితః ॥ 61

తా. లాభాధిపతి పంచమమందుండిగ, పంచమాధిపతి, లాభమందు గాని, పంచమమందు గానియుండి చంద్రునితో కూడినచో “ఇంద్రయోగ” మనబడును.

శ్లో॥ ఆ చంద్రతారంగణనీయకీర్తి

స్త్రేవేంద్రయోగే సముదగ్రవీర్యః ।

వత్ప్రీంశ ద్భాత్పరమత్రజీవీత్ ।

రాజాధిరాజో బహుభోగయక్తః ॥

తా. ఇంద్రయోగమందు జన్మించినవాడు శాశ్వతకీర్తి గలవాడు, మిక్కిలి పరాక్రమము కలవాడు, 36 సం॥ములు దాటిన తరువాత గొప్ప ప్రభుయోగముగలవాడు, భోగభాగ్యముల ననుభవించువాడు అగును.

వి. చంద్రుడు పూర్ణ శుభ్రుడై నప్పుడు ఈయోగము మిక్కిలి శుభ ఫలములనిచ్చును.

వి. మేషలగ్న జాతకులకు లాభాధిపతియగు శని పంచమములో నుండగ పంచమాధిపతి లాభమందు చంద్రునితోకూడిన జాతకుకు పై యోగఫలము ఫలించలేదు.

ధనిష్ఠ శివ శాడమందు జన్మించిన ఒక జాతకునకు లగ్నము మేషమై పంచమమందు శని కుంభమందు రవిచంద్రులుగలరు. ఇక్కడ చంద్రుడు క్షిణుడై బలహీనుడై యుండుటచేతి శిశు సంఘము తరువాత ప్రాణింపిన శనిదశ యోగించలేదు. ఈ దశలో సాధారణ శ్రేణికోద్యోగిగ జీవించెను. చంద్రిబలము చాల ముఖ్యముగ నుండువలయును.

వి ఒక వృశ్చికలగ్న జాతకునకు పంచమమందు బుధుడు ఏకాదశ భావమగు కన్యాయందు గురుచంద్రులుండగ గురుదశ శిశు సంఘము ప్రవేశించినది. ఈ దశలో జాతకుడు విశేష వ్యాపారమును చేసి ధనార్జన వాధికముగ చేసియుండెను. గృహ, ధూమి, వాహనాదులను సంపాదించి సంభోగముల ననుభవించెను. చంద్రుడు పూర్ణ చంద్రుడగుటయు, ధనభాగ్యాధిపతుల సంబంధము గ్రహించెననినది. ఈ యోగమందు చంద్రిబలము ముఖ్యము.

34. గదాయోగము - పలము

శ్లో. ధనరాశిస్థితేచంద్రే గురుశుక్ర సమన్వితే ।

భాగ్యాధిపేనసందృప్తై గదాయోగ ఇతీరితః ।

62

లోకప్రధానపురుషోధవితాగుణాఘోష్య ।

మత్తేభవాజిభటసంఘసమావృతస్సన్యత్ ।

వద్వింశతేర్ద్విగుణితాదపి చాబ్ధ సుఘాల్

ఊర్ద్వంగదాఖ్యఫలమీరితమింద్రవర్షైః ।

63

తా. చంద్రునకు ధనస్థానము గురుశుక్రలతో లోనియుండగ, భాగ్యాధి

పతిచే చూడబడినచో గదాయోగము పట్టను. గదాయోగ మందు పుట్టిన మనుజుడు లోకమందు ప్రధానుడు, గుణవంతుడు, రథగజతురగ భటాదిసహితుడైన ప్రభువై, 52 సం॥ రము నుండి 14 సం॥రము లమిత భోగాదులననుభవించును.

35. రవియోగము - ఫలము

శ్లో॥ ౧ జ్ఞానానంగతే సూర్యేతిదీశే విక్రమస్థితే ।
రవిపుత్రేణ సంయుక్తే రవియోగ ఇతిరితిః ॥ 64
భూమాస్యాత్తి తినాథవంద్య చరణశ్శాస్త్రార్థవిధార్మికః ।
చత్వారస్త్రీగుణస్సమాస్సభవితాపంచాశఙ్కబ్రాత్పరమ్ ।
మేధావీసురతప్రియోన్యపకలాదాకాంఠిభూమండలో ।
లఘ్వశీకమలాయతాక్షియుగళః పీనోరువతౌంవో ॥ 65

తా. లగ్నమునుండి దశమభావమందు సూర్యుడుండగ, దశమాధిపతి తి తియమందు శనితో సంపూర్ణయుతి కలవాడైనచో "రవి యోగ"మనబడును.

వి. ఈ యోగమందు పుట్టిన జాలకడు అనేక ప్రభువులచే నమ స్కరింపబడవారు, మేధావి, స్త్రీక్షియడు, అనేక ప్రభువులకు ప్రభువు, మితహోరి, ప్రస్ఫులమైన సుందిరిమైన నేత్రీములు గలవాడు, బలమైన ఊరువులు, వక్షిస్థస్యము గలవాడు అగును ఈ జాతకుని 50 సం॥రముల నుండి 12 సం॥రముల వరకు పై ఘములను పూర్తిగ అనుభవించవచ్చును.

36. సారిజాతయోగము - ఫలము

భాగ్యాధిపస్థాంశపతి స్థితాంశమదారినాధాయదితుంగసంస్థాః ।
లగ్నేశ్వరాశ్కేంద్రీగతాయదిస్మాచ్యుభేనయక్తాస్సహీ
పారిజాతః ॥ (6

రాజాధర్మపరాయణోస్సవరై ర్యందోధనీశాస్త్రవి ।
తాక్షిః కరుణాధిర్విషయవాం స్త్రీపుత్రీవిత్తాన్వితః ।

అచంద్రార్కయశాఃకృతీసభవితా ద్యావింశదబ్దాత్పరం ।
 యావజ్జీవమపారజాతవిధవః శ్రీపారిజాతోద్భవః ॥ 67

తా. భాగ్యాధిపతియొక్క నవాంశాధిపతియున్న నవాంశాధిపతి, వృష, సప్తమాధిపతులు, తమతమ ఉచ్చరాశులలోనుండి, లగ్నాధిపతినుండి కేంద్రీరాశులందు శుభుతో కూడియున్నచో 'పారిజాతయోగ' మనబడును. ఈ యోగమందు పుట్టిన జాతకులు ధర్మపరాయణులు, ప్రభువులచేత నమస్కరింపబడువారు ధనవంతులు, శాస్త్రప్రేక్షకులు, త్రికాలజ్ఞులు, కరుణతోకూడిన వారు, వినయము, సత్కళత్రము, సంతానము, సంపదలు గల వారు, స్థిరమైన కీర్తిగలవారు, నేర్పూరులు, ఇరువదిరెండు సంవత్సరములనుండి జీవితాంతము సంపూర్ణ వైభవముతో జీవించు వారునగుదురు.

వి. మేషధనుర్, గ్నములకు వృష సప్తమాధిపతులు, బుధశుక్రములకు మీనలగ్నమునకు వృష సప్తమాధిపతులు రవి బుధులు ఏక యోగమందు తమతమ ఉచ్చరాశులందుండుట సంభవముకాదు.

37. గంగాప్రవాహయోగము - పలము

శ్లో. రంధ్రేగురుర్భృగు సుతేనయుతోయదిన్యాత్
 శామేబుధశ్శనిగృహేచరణేయదిస్యాత్ ॥
 శ్రీపుత్రలాభభవనేషుతనీందుమందా ।
 గంగాప్రవాహాఞ్చయోగవరః ప్రదిప్తః । 68

తేజస్విబహునిత్ర దారతనయః
 కల్యాణాయుక్తోనృపా ।
 విద్యావాదవినోదగోష్ఠిపురతో గోవాజినాగోన్వితః ।
 డీర్ఘాయుర్విజితేంద్రియో విజయవాన్లంగా ప్రవాహోద్భవ
 స్సాకంఠిశ్రగణేన జీవతిపరం పుష్టాయురారోగ్యవాన్ ॥ 69

తా. జన్మలగ్నమునుండి అష్టమమందు గురు శుక్రములు, చరరాశియైన

శని క్షేత్రము సప్తమభావమై యందు బుధుడుండగ, 7,5,11 భావము యందు రవి చంద్ర శని లుండిరని 'గంగావ్రవాహ యోగ'మనబడును.

ఈ యోగ జాతకులు శ్రేణోవంతులు, విశేషధనము, పుత్రులు. భార్య గలవారు, మంగళప్రదమైన విషయములతో కూడిన వారు, ప్రభువులు, విద్యావినోదగోష్ఠులందు అభిరుచిగలవారు దీర్ఘాయువు, ఆరోగ్యము, వినయము, మిత్రులు గలవారై పూర్ణాయువు గలవారగుదురు.

- వి. ఈ యోగము కర్కటకలగ్నమునుద్దేశించి చెప్పబడినది. లగ్నము కర్కటకమై చరరాశియగు శనిక్షేత్రమైన మకరము సప్తమమగుచుండగ దానియందు బుధుడు రివ యింటిలో గురు శుక్రుడు, 7వ యింటిలో రవి, 6వ యింటిలో చంద్రుడు 11వ యింటిలో శని యుండుటచేత నీ యోగము కర్కట లగ్నమునకు సరిపడును. కుజుని స్థితిని చెప్పలేదు. ఈ యోగమును సాధారణముగ విచారించినచో లగ్నాధిపతియగు చంద్రునకు పంచమవతిను నీచస్థితి, వాహన భాగ్య లాభాధిపతులగు శుక్ర గురువుల కష్టమస్థితి, ధనతృప్తియవ్యయాధిపతు లగు రవి బుధులకు సప్తమస్థితి కలుగును. ఈ స్థితిలో ఏ గ్రహమునకు బలము పట్టినట్లు గోచరించదు. కాని గ్రంథకర్త విశేషయోగఫలములను తెలిపియుండెను. వుత్తరభావమందు నీచగ్రహమునృశ్చికమల్పపుత్రరాశి, క్షయదృష్టి గురుని కష్టమ స్థితి నీటివలన వుత్తరభావము చెడినదనియు, సప్తమములో రవి బుధులున్నచో కశత్రమును విడుచువాడనియు, లాభ స్థానమందష్ట్రాధిపతియగు శని యుండుటచేత ఆదాయ హీనతను చెప్పదగియుండును. ఇది ప్రత్యేక యోగముగ గుర్తించుటచే దోషమును చెప్పటకు అవకాశము లేదని గోచరించుచున్నది.

38. గజయోగము - ఫలము

- । లాభేశా న్నవమాసీశస్సచంద్రో లాభసంస్థితః ॥
లాభాధిపేన సందృష్టో గజయోగ ఇతీరితిః । 70
- వింశత్యబ్దాదూర్ధ్వం నవవత్సర మధ్యగస్సగజయోగః॥
యావజ్జీవ సుఖానో గజవాజ యుతశ్చపుణ్యసుఖవృద్ధః॥ 71

తా. లాభాధిపతి యున్న రాశినుండి నవమాసాధిపతి చంద్రునితోకూడి లాభమందుండి, లాభాధిపతిచే చూడబడినచో "గజయోగ" మనబడును.

ఈ యోగమందు బుట్టినవాడు 20 సం॥రములనుండి 9 సం॥రములలో అనగా 29 సం॥రంలోవున్న గజయోగ ఫలమును పొందును. యావజ్జీవము సుఖము, ధనము, గజతురగాది వాహనములు కలవారై విశేషపుణ్య కర్మలచేత, సుఖముగ జీవించును.

వి. ఉదాహరణమునకు మేషులగ్న జాతకులకు లాభాధిపతియగు శని సింహమందుండగ, శనినుండి భాగ్యాధిపతియగు కుజుడు చంద్రునితో చేరి లాభమగు కుంభమందుండగ శనిచే చూడబడును. ఇట్లే ధనుస్సులో శనియుండగ శనినుండి భాగ్యాధిపతియగు రవి చంద్రునితోకూడి లాభమందుండగ తృతీయ దృష్టితో శని చూచును.

- 1) మేషములగ్నమై పంచమమందు శని, లాభమందు కుజచంద్రులున్నప్పుడు.
- 2) ధనుస్సు (భాగ్యము)లో శని యుండిలాభమందు రవి చంద్రులున్నప్పుడు ఈ యోగము పట్టును. ఇట్లే యితర లగ్నముల కూహించవలయును.

39. శుభయోగము - ఫలము

శ్లో॥ భాగ్యనాథ స్థితాంశస్మనాథః స్వాచ్ఛసమన్వితః ।
 ధనేశో భాగ్యరాశి స్థోయదియోగశ్శుభాహ్వాయః । 72
 విద్యావినయ సంపన్నః కులధర్మ పరాయణః ।
 ఆసత్తత్త్వబ్రహ్మీస్యాచ్ఛుభయోగే సుఖీనరః । 73

తా. భాగ్యాధిపతియొక్క నవాంశాధిపతిఉచ్ఛరాశిగతుడై యుండగ, ధనాధిపతి భాగ్యరాశియందున్నచో 'శుభయోగ'మనబడును. ఈ యోగ జాతకుడు విద్యావినయసంపన్నుడు, కులచార ధర్మములను ఆచరించువాడు, 70 సం॥రముల వరకు సుఖముగ జీవించువాడు అగును.

40. అమరయోగము - ఫలము

శ్లో॥ మదేశే ధర్మరాశేస్థే ధర్మేశే మదరాశిగే ॥
 తయోబృలవతోర్భూ యువ్యోగోయమమరాహ్వాయః॥ 74
 అజానుబాహురవిందదళాయ త క్షో
 న్యాయాధికార నిపుణోమనుషై రుపాస్యః ॥
 తీర్థభీషేక రతిమానురుదార సౌఖ్యః
 పంచాశదుత్తర సుఖీభవితామరాభ్యే । 75

తా. లగ్నమునుండి సప్తమ భాగ్యాధిపతులు పరివర్తననొంది బలవంతులైనచో "అమర" యోగమనబడును. ఈ యోగ జాతకులు అజానుబాహువులు గలవారు, పద్మములవంటి నేత్రములు గలవారు, న్యాయాధికారులు, జనముచే సేవింపబడువారు, పుణ్య తీర్థములందు, కేవలారాధనములందు రక్తిగలవారు, కీర్ఘకాలము కళత్ర సుఖము గలవారు, 50 సం॥రములనుండి జీవితాంతము సుఖముగలవారు అగుదురు.

41. కామినీయోగము - ఫలము

శ్లో॥ ధనేశవే సుఖేశుక్రే కామేచంద్రే ధవేకుశే ।
 లగ్నాధిపేశుభయతే కామినీయోగ ఉరీతః । 76

నగ-గ్రామ నాథశ్చ భోగభాగ్యప్రతాపవాన్ ।

కామినీ యోగజోమర్త్యో మధ్యపూర్ణాయురుచ్యతే ॥ 77

తా. ధనమందు గుండు సుఖమందు శుక్రకుడు, సప్తమమందు చంద్రుడు, ఏకాదశమందు కజుడుండగ, లగ్నాధిపతి శుభ గ్రహములతో కూడియున్న యెడల “కామినీ” యోగమగును. ఈ యోగమందు పుట్టినవాడు గ్రామ నగరాధిపతి, భోగ భాగ్యములు, పరాక్రమము గలవాడు, మధ్యమాయువులో పూర్ణాయువు గలవాడు అగును.

42. నాళీక యోగము - ఫలము

శ్లో॥ పంచమాధిపతౌ భాగ్యేధనే చంద్రసమన్వితే ।

లాభాధిపేన సంయుక్తే యోగోనాళీక నామకః ॥ 78

రాజాధిరాజమాన్యశ్చ వాగ్మీషోడశదాస కృత్ ।

నాళీకయోగజోమర్త్యో జీవేత్పంచాశ దుత్తరమ్ ॥ 79

తా. పంచమాధిపతి భాగ్య భావమందుండగ, ధన భావమందు చంద్రుడు లాభాధిపతితో చేరినచో “నాళీక” యోగమనబడును. ఇట్టి జాతకుడు ప్రభువులచే పూజింపబడువాడు. వక్త షోడశ మహాదాసములను చేయువాడు, 50 సం॥రములుపై న జీవించు వాడు అగును.

43. విద్యుద్వ్యోగము - ఫలము

శ్లో॥ లాభేశేపరమోచ్చస్థే భృగువుత్రేణ సంయుతే ।

లగ్నే కాశ్చేంద్రభావస్థే విద్యుద్వ్యోగ ఇతినితః ॥ 80

త్యాగభోగరతో నిత్యంధనాధ్యక్షో మహాప్రభుః ।

విద్యుద్వ్యోగేతు సంజాతో యోగాబ్జాద్ధా కునాప్తకమ్ ॥ 81

తా. లాభాధిపతి తన పరమోచ్చస్థాభాగమందుండి శుక్రకునితో చేరి లగ్నాధిపతియున్న రాశినుండి కేంద్రగతుడైనచో ‘విద్యుద్వ్యోగ’ మనంబడును.

ఈ యోగమందు పుట్టినవారు త్యాగము భోగముగలవారు, ధనాధ్యక్షులు, ప్రభుయోగము గలవారు, 31 సం॥రము నుండి 3 సం॥రముల లోపున యోగఫలము ననుభవించు వారగును.

వి. 'యోగ' శబ్దమునకు అక్షర సంకేత ప్రకారము 31 సం॥రములని గ్రహించవలయును.

44. భద్ర యోగము - ఫలము

శ్లో॥ ధనేగురుయుజే చంద్రే ధనేశే లాభరాశినే ।
 శుభయుక్తే చ లగ్నే శే భద్రయోగః ప్రకీర్తితః । 82
 పరేంగితస్థో మేధావీ కార్యాధ్యక్షో మహాధనీ ।
 భద్రయోగ భవోమర్త్యోనీచాబ్ధా ద్వత్సరత్రయే । 83

తా. ధనభావమందు గురునితో చంద్రుడు కలిసి యుండగ, ధనాధిపతి లాభమందుండేనేని 60 సం॥రము నుండి 3 సం॥రముల లోపున ఈ యోగఫలము సిద్ధించును.

వి. "నీచ" శబ్దమునకు అక్షర సంకేత ప్రకారము 60 సం॥రములగును.

45. నృపయోగము-ఫలము

శ్లో॥ లగ్నే శస్థాంశరాశీశేసచంద్రగృహశేఖరే ।
 మానాధిపేన సందృష్టై నృపయోగ ఇతీరితః ॥ 84
 మంత్రిమాండలికో ధీరస్సేనానీర్భహు విశ్రుతః ।
 నృపయోగేతు సంజాతో విభృబ్దాద్వత్సరత్రయే । 85

తా. లగ్నాధిపతియున్న అంశాధిపతి చంద్రుడున్న గృహాధిపతియై దశమాధిపతిచే చూడబడినచో "నృపయోగ" మగును.

ఈ జాతకులు మంత్రులు, మాండలికులు, ధీరులు, సైన్యాధిపతులు, భ్యాతిగలవారు అగుదురు. ఈ యోగఫలము 44 సం॥రమునుండి 3 సం॥రములలో సంభవించును.

వి. “చంద్రుడున్న రాశినాధుడే లగ్నాధిపతియొక్క నవాంశాధి పతియై దశమాధిపతిచే చూడబడినచో”యని భావము. ‘విభు’ శబ్దమునకు అక్షర సంకేత ప్రకారము 44 సంఖ్యములగును. “మాండలికుడు” అనగా 50 వేల గ్రాహముల కధికారముగల వాడని పూర్వ్యలనిర్ణయము. ఈ విషయమై మయమతములో; “లక్షార్థంయస్తు భుంక్తేన మండలికోఽభిభానతిః॥అనిగలదు.

46. ధూమ యోగము - ఫలము

శ్లో॥ భామస్థితాంశనాధస్య త్రికోణే గురుభార్గవౌ ।
కర్మణిస్వాచ్చగేమందే ధూమయోగస్సుఖప్రదః॥ 86
సుఖధనీమహాశూరో నృపపూజ్యోమహాబలిః ।
ధూమయోగేతు సంజాతో నవాబ్దంధర్మవత్సరాత్ ॥ 87

తా. కుజనవాంశాధిపతియున్న రాశినుండి భాగ్యస్థానమందు లేక పంచమమందు గురు శుక్రలు, దశమమందు ఉచ్చలో కని యున్నచో “ధూమయోగ” మగును. ఈ యోగజాతకులు సుఖము, ధనము, గౌరవము, పరాక్ర మము, బలముగలవారగుదురు. ఈ యోగఫలము 59 సంఖ్య రమునుండి 9 సంఖ్యములలోపున ఫలించును.

వి. కుజుడున్న నవాంశాధిపతి మకరమందుండగ వృషభమందు గాని, కన్య యందుగాని గురు శుక్రలుండగ, తులయందు కనియున్నప్పటి యోగము కలగును. “ధర్మ” శబ్దమునకు 59 సంఖ్యవచ్చును.

47. మృగయోగము-ఫలము

శ్లో॥ కంధేశస్థాంశరాశీశే శుభ్రే శుభసంయుతే ।
శుభేశేస్వాచ్చరాశిస్థే మృగయోగ ఉదాహృతః॥ 88
దానే కర్మసమా మానేదుర్యోధనసమాబలీ ।
మృగయోగే ధనాధ్యక్ష సప్తత్యూర్థ్యం నవాబ్దకే ॥ 89

తా. అష్టమాధిపతియొక్క నవాంశరాశ్యధిపతి తొమ్మిదవయింటిలో శుభగ్రహములతోకూడి యుండగ, తొమ్మిదవ భావాధిపతి తనయొక్క ఉచ్చగతుడైనచో “మృగయోగ” మనబడును. మృగయోగమందు జన్మించినవాడు దానముచేయుటలో కర్ణ సముఘ, అభిమానములో దుర్యోధన సముఘగ నుండును. బంపంతుడు, ధనవంతుడు అగును ఈ యోగఫలము 70 సం॥ రములనుండి 79 సం॥రములలోపున సంభవించును.

వి. “శుభ రక్షి” మనగా నవమభావము. శుభేశుడనగా నవమాధిపతియని గ్రహించవలయును.

48. గాంధర్వయోగము - ఫలము

శ్లో॥ కామ తిరోజేషు చరాజ్యనాథ
 స్ఫురార్చితో లగ్నపసంయుతశ్చ ।
 దివాకరస్తుంగగతో బలాఘోష్ఠ్య
 గాంధర్వయోగోనవమేశశాంకః ॥ 90
 గాంధర్వ విద్యానిపుణో బలాఘోష్ఠ్య
 భోగేసువేషపుయశామనుష్యః ॥
 గాంధర్వయోగోద్భవ ఏషజీవే
 తిమ్మత్తరం చాప్తసు వత్సరేషు ॥ 91

తా. సప్తమభావమునుండి తిరోణరాశులందుదశమాధిపతియుండగ గురుడు లగ్నాధిపతితోకూడి యుండగ, రవి తన రాశి చుర్రాశియందు, చంద్రుడు తొమ్మిదవ రాశియందున్నచో “గాంధర్వయోగ” మనబడును. గాంధర్వయోగ జాతకులు గాంధర్వ విద్యలయందు నిపుణులు, బలాఘోష్ఠ్యులు, భోగులు, మంచివేషము గలవారు, సత్కీర్తి గలవారు, 68 సం॥రములు జీవించువారు అగుదురు.

వి. జన్మలగ్నమునుండి 8, 11 రాశులలో దశమాధిపతియుండి మేషమందు రవి ఉచ్చలోనుండి భాగ్యభావమందు చంద్రు

దుండగ, లగ్నాధిపతి గురునితో కూడియున్నప్పుడీ యోగము పట్టును.

చండయోగము-పలము

శ్లో॥ ఉచ్చగ్రహే విగ్నస్థే భూమితేన నిశ్చితే ।
శౌక్యేభాగ్యాధిపయితే చండయోగ ఇతితః॥ 92

సేనానీర్వాహనాధ్యక్షో మంత్రిషుప్రవరోఽఽఽ ।
చండయోగ భవోమర్త్యో ద్విషష్ట్యబౌత్పరం వసేత్ ॥ 93

తా. లగ్నమందొక ఉచ్చగ్రహముండి కుజునిచే చూడబడుచుండగ భాగ్యాధిపతి తృతీయమందున్నప్పుడు “చండ యోగము” పట్టును.

1) మేషమందు సూర్యుడుచ్చలో నుండగ, కుజుడు కన్య, తుల, మకరములం దెందైననుండి రవిని చూచుచుండగ, భాగ్యాధిపతియగు గురుడు తృతీయములోనున్నప్పుడు, (ఇక్కడ కుజుని వష్టస్థితియందు యోగ ప్రాబల్యము లేగును).

2) వృషభమందు చంద్రుడుచ్చలోనుండగ, తుల, వృశ్చిక కుంభము లందెందైనను కుజుడుండి చంద్రుని చూచుచుండగ, భాగ్యాధిపతి కని కర్కటకములో నున్నప్పుడు,

3) కర్కటకమందుచ్చలో గురుడుండి, ధనుర్మకరమేషము లలో నెందైనను కుజుడుండి గురుని చూచుచుండగ, భాగ్యాధిపతి గురుడు తృతీయమందుండుట సంభవముకాదు కనుక ఈ యోగమును చెప్పటకు అవకాశములేదు.

4) కన్యయందు బుధుడుచ్చస్థితిలోనుండి, కుంభ, మీన, మిథునములలో నెందైనను కుజుడుండి బుధుని చూచుచుండగ, తృతీయమందు భాగ్యాధిపతియగు శుక్రుడున్నప్పుడు.

- 5) లగ్నము శుక్రయై అందు శనియుండి ధనుస్సులో బుధుడుండగ, మీన, మేష, కర్కటకములలో నెండైనను కుజుడున్నప్పుడు.
- 6) మకర లగ్నమునకీ యోగము పట్టదు. కాని లగ్నమందు కుజుడుచ్చలో నుండగ, తృతీయమందు భాగ్యాధిపతియగు బుధుడుండుటచే నీ యోగఫలములుకొన్ని సంక్రమించును.
- 7) మీన లగ్నమునకు లగ్నమందు శుక్రుడుచ్చలో నుండగ, భాగ్యాధిపతియగు కుజుడు తృతీయములో నున్నప్పుడు శుక్రునిపై కుజదృష్టి సంభవముకాదు. కనుక యీ లగ్నమునకీ యోగము సరిపడదు. కాని కొన్ని ఫలములు సరిపడును.

50. నాగేంద్రయోగము - ఫలము

శ్లో॥ సప్తమేశాద్భాగ్యరాశౌ లగ్నే శాద్భాగ్యనాయకః ।
 సురార్చితేన సందృష్టోయోగో నాగేంద్రనామకః 94

తా. లగ్నాధిపతియున్న రాశినుండి భాగ్యాధిపతి, సప్తమాధిపతియున్న రాశినుండిభాగ్యమందుండి గురునిచేచూడబడినచో 'నాగేంద్రయోగ'మనబడును.

సుందరస్సుధగో విద్వాన్నాగేంద్రాహ్వాయయోగజః ।
 ఆషటబ్దాత్తథాజీవం సుఖీధవతి విజ్వరః ॥ 95

తా. నాగేంద్రయోగజుడు సుందరమైన చూవముగలవాడు, భాగ్యవంతుడు, విద్వాంసుడు అగును. 6 వ సం०ము నుండి 4 వ తాంతము రోగములులేనివాడై సుఖజీవనమును చేయును.

51. మకుట యోగము - ఫలము

శ్లో॥ భాగ్యేశాద్భాగ్యగేశవే జీవాద్భాగ్యగతేశుభే ।
 మండోకర్మణి సంప్రాప్తే యోగోమకుట నామకః । 96

వనదుర్గాధిపోరాజా కిరాతపతి రూర్జితః ।

ఖలోబలీచ మకుటే కాల్బా ద్వత్సరత్రయమ్ । 98

తా. భాగ్యాధిపతి నుండి భాగ్యస్థానమందు గురుడు, గురునకు భాగ్యస్థానమందొక శుభుడు, లగ్నాద్ధకమమందు శనియుండగ, “మకుట యోగ”మనబడును.

ఈ యోగజాతకుడు 31 సం॥రము నుండి 3 సం॥రములలోపున వనములకు, దుర్గములకు అధిపతిగాని, ప్రభువుగానియగుట, లేక కిరాతులకు ప్రభువగుట సంభవించును. ఈ జాతకుడు ధృశమైనవాడు, దుర్మార్గుడు, బలవంతుడు అగును.

52. చిత్రయోగము-పలవము

శ్లో॥ ధనేశేభాగ్యరాశిస్థే భాగ్యేశే లాభసంయుతే ।

లాభేశే పరమోచ్చస్థే చిత్రయోగః ప్రకీర్తితః । 99

చిత్రయోగే మహాబుద్ధిః కలాను నిపుణః కృతీ ।

రాజవంశోఽథ రాజా వా జీవేత్సప్తతి వత్సరాన్ ॥ 100

తా. ధనాధిపతి భాగ్యమందు, భాగ్యాధిపతి లాభమందుండగ, లాభాధిపతి పరమోచ్చగతుడైనచో “చిత్రయోగ”మనబడును, చిత్రయోగమందు పుట్టినవారు రాజవంశమందు పుట్టినవారుగాని, లేక ప్రభువులు గాని, అగుదురు. మరియు విశేష బుద్ధిమంతులు, కలలయందు వైపుణ్యముగలవారు, నేర్పరులు అగుదురు.

వి. ఉదాహరణమునకు మేషలగ్న జాతకులకు శుక్రుడు ధనస్సునందు, గురుడు కుంభమందుండగ, శని తులయందు సరమోచ్చను పొందిన జాతకునకీ యోగము ప్రాప్తించును. ఇక్కడ ధనాధిపతి భాగ్యములోనుండగ లాభాధిపతియొక్క తృతీయ దృష్టి, లాభాధిపతియగు శనికి భాగ్యాధిపతి గురుని విశేషదృష్టి కలుగుటచే నీ యోగము ప్రకస్తఫలమునిచ్చును. ద్వాదశలగ్నములలో ఈ యోగము సింహ, తుల, ధనుః కుంభ, మీన లగ్నములకు వర్తించుటలేదు.

గ్రంథకర్త చెప్పిన మూడు కారణములు సమానముగపట్టి సప్సదు సంపూర్ణ యోగఫలము కలుగును. లేని యెడల యీ యోగమును చెప్పకూడదు. ఉదా : కన్యాలగ్నమునకు ధనాధిపతి శుక్రుడు భాగ్యమందు, లాభాధిపతి చంద్రుడు సరమోచ్చలో నుండుట సంభవించును. భాగ్యాధిపతియగు శుక్రుడు లాభమందుండుట సంభవించదుగాన యీ యోగము పట్టలేదనియే గ్రహించవలయును. ఇచ్చట ధనభాగ్యలాభాధిపతుల సంబంధఫలమునే చెప్పవలయును. ఇట్లు ఆలోచించి నిర్ణయించవలయును.

53. వృష్టి యోగము-ఫలము

శ్లో॥ కర్మ భావాంశ పేమధ్యే తుంగే చంద్ర సమన్వితే ,
నిశాయాం చరలగ్నే చ వృష్టియోగస్సమీరితిః ॥ 101

కృషివాణిజ్య నిపుణోధనవాన్వృష్టి యోగజః॥
పంచవింశాబ్దతస్సౌఖ్యం యాత్యాజీవం చిరాయసః ॥ 102

తా. రాత్రియందు జననమై లగ్నము చరరాశియై యుండగ, దశ మాధిపతియొక్క నవాంశాధిపతి దశమమందుచ్చలో చంద్రునితోకూడియున్నచో “వృష్టి యోగ” మనబడును.

ఈ యోగమందు జన్మించిన జాతకులు కృషియందు, వాణిజ్యమునందు నిపుణులు, ధనవంతులు అగుదురు. 25 సం॥ రమునుండి జీవితాంతము విశేష సుఖమును పొందగలరు.

వి. ఈ యోగము రాత్రియందు జన్మించిన చరలగ్న జాతకులకు మాత్రమే పరిమితమై యున్నది.

54. చండికా యోగము-ఫలము

శ్లో॥ వృషేశ సంయుక్త నవాంశనాథో ।
భాగ్యేశ్వరాంశే రవి సంయుతశ్చేత్ ॥

స్థిరేవిలగ్నేఽపునాధదృష్టై ।
శ్రీ చండికాయోగ ఇతి ప్రసిద్ధః ॥ 103

శూరోదాతాధనాధ్యక్షోమంత్రీమాన్యో మహాయశాః |

చండికాయోగ సంజాత స్మృతవ్నాధకస్సుభః |

104

తా. జన్మలగ్నము స్థిరరాశియై షష్ఠాధిపతిచే చూడబడుచుండగ, షష్ఠాధిపతియొక్క నవాంశాధిపతి భాగ్యాధిపతియొక్క నవాంశ మందు రవితోకూడినచో “శ్రీ చండికాయోగ” మనబడును. ఈ యోగ జాతకులు శూరులు, దాతృత ముగలవారు, ధనాధ్యక్షులు (కోశాధ్యక్షులు) మంత్రులు, చూన్యులు, గొప్ప కీర్తి కలవారు, సూరు సంరముల కంటె అధికముగ మఖ జీవనము చేయువారగుదురు.

వి. ఈ యోగము స్థిరరాశియందు జన్మించినవారికి మాత్రమే వర్తించును.

55. భూపయోగము-ఫలము

శ్లో॥ రాహుస్థితాంశ నాథస్య త్రికేణ సాధిపేయది |

భూమివుత్రేణ సంయు క్తే భూపయోగః ప్రకీర్తితః ||

105

శత్రుహంతా సుగల్లాపస్సేనానీ రాజశేఖరః |

స్వపయోగేతు సంజాతో రాజాబ్ధాద్వేదవత్సరే ||

106

తా. రాహువుయొక్క నవాంశాధిపతియున్న రాశినుండి త్రికోణ రాశియందు తద్రదాశ్యధిపతి కుజనితో చేరియున్నచో “స్వపయోగ” మనబడును. ఈ యోగ జాతకుడు శత్రువులను నశింపచేయువాడు, బాగుగా మాట్లాడువాడు, సేనాని, ప్రభువు అగును. 16 సం॥రము నుండి 4 సం॥రములలో పై యోగ ఫలములు గలుగును.

వి. “రాజాబ్ధాత్” అను శబ్దములో గల “రా జ” శబ్దమునకు “షోడశమహారాలు” అను పక్షములో 16 సం॥రమునూ అక్షర సంకేత ప్రకారము 32 సం॥రము చెప్పటకు వీలగు చున్నది.

56. నాసీరయోగము-పలము

శ్లో॥ లగ్నేశ్వరే జేవగురౌ సుఖిణే ।
 చంద్రేయతే సప్తమరాశి జేన ।
 విలగ్ననాథే శుభభేట దృష్టై ।
 నాసీరయోగం ప్రవదంతి సంతః ॥ 107

అన్న దానరతో భోగీస్థూలగాత్రో మహాధనః ।
 నాసీరయోగ సంజాతో గంగాబ్ధాదబ్ధ మాత్రకే ॥ 108

తా. గురుడులగ్నాధిపతియై చతుర్థమందుండి, చంద్రుడు సప్తమాధిపతితో కూడియుండగ విలగ్నాధిపతి శుభ గ్రహదృష్టి గల వాడై నచో "నాసీర" యోగమగును. ఈ యోగజాతకుడు 33-34 సం॥ర మధ్యమమునుండి అన్న దానరతుడు, భోగి, స్థూలకాయుడు, విశేషధనవంతుడు అగును,

వి. "విలగ్నము" అనగా పరాశరమందు విశేష లగ్నములుగ చెప్పినవానిలో నేదై ననొక లగ్నము శుభవీక్షితము కావలయునని భావము.

1. హోరాలగ్నము 2. ఘటికా లగ్నము 3. భావలగ్నము 4. అంశలగ్నము 5. ప్రదేశకాణ లగ్నము 6. తారాలగ్నము, 7. ఇందు లగ్నము ఈ మతిమందీ లగ్నములకు విలగ్నములని సంజ్ఞగలదని, హోరాశాస్త్ర సంప్రదాయజ్ఞులు తెలిపినారు. పరాశరహోరాశాస్త్ర ద్వితీయ భాగమందు విలగ్నమును గురించి నేను వ్రాసిన వివరణమునుచూడగోరుచున్నాను.

ధనుర్లగ్నమునకు మీనమందు గురుడుండగ బుధ చంద్ర యోగముతో వాటు, విలగ్నమునకు శుభగ్రహ దృష్టి యున్నప్పుడు, మీన లగ్నమునకు సప్తమాధిపతి బుధునితో చంద్రుడు కలసియుండగ నాలుగవ భావమందు గురుడుండి, విలగ్నము శుభదృష్టి కలదై నప్పుడు పై యోగముఫలించును. ఇతర లగ్నములకీ యోగము సంభవించదు.

57. కంతుక యోగము-పలము

శ్లో॥ కర్మేశేభాగ్యరాశిస్థే ధనశేలగ్నసంస్థితే ।
 ధనకర్మగతౌ సామ్యా యోగః కంతుకనామకః ॥ 109
 చాటువాక్య చతురోరిపుహస్తా ।
 దానధర్మ ధనభోగయుతశ్చ ॥
 కంతుకే భవతి లాలితలోకః
 పంచమాబ్దమవధిశ్శత వర్షాత్ ॥ 110

తా. దశమాధిపతి భాగ్యస్థానమందు, ధనాధిపతి లగ్న మందుండగ ద్వితీయ దశమములందు రెండు శుభ గ్రహములున్నచో “కంతుక” యోగ మనబడును. ఈ యోగమందు బుట్టినవారు ప్రియమైన వాక్యములను చెప్పటలో నేర్పరులు. శత్రువులను నశింపచేయువారు, దాన, ధర్మ, ధన, భోగాదులతో కూడినవారు, ప్రజలవలన కోరికలను తీర్చుకొనువారు, నూట యెదు సం॥రముల వరకు ఆయుర్దాయము కలవారు అగుదురు.

58. ముసలయోగము-పలము

శ్లో॥ కర్మస్థానగతేరాహా కర్మపే స్వాచ్చరాశిగే ।
 రివిపుత్రేణ సందృష్టై యోగోముసల సంజ్ఞీతః ॥ 111
 పద్మపత్ర విశాలాక్షః ప్రసన్నవదనోబలీ ।
 మంత్రీ వాణిజ్యధనవాన్ ముసలేరామజీవనః ॥ 112

తా. ఐస్వర్యమునుండి దశమమందు రాహువుండగ, దశమాధిపతి తన ఉచ్చరాశియందుండి కనిచే చూడబడనేని “ము స ల” యోగ మనబడును. ఈ యోగజాతకులు విశాలనేత్రములు గలవారు, ప్రసన్నమైన ముఖముగలవారు, బలవంతులు, మంత్రులు, (విశేషమైనవారిలో చనాశక్తి గలవారు) వ్యాపారమువలన ధనమార్జించువారు, 52 సం॥రముల జీవనము గలవారగుదురు.

59. చంద్రికా యోగము-పలము

శ్లో॥ భాగ్యేశ్వరస్థితరాశీశో భాగ్యాత్పంచమగోయది ।
 లగ్నాత్పంచమగోభాషుశ్చంద్రికా యోగదాయకః । 113
 బహుస్త్రిరమణో భూతశ్చంద్రికాయోగ సంభవః ।
 స్త్రిప్రజః పుత్రదుఃఖీచ సమాబ్దసుఖజీవనః ॥ 114

తా. భాగ్యాధిపతియున్న రాశినాధుడు భాగ్యాత్పంచమమందనగా
 లగ్నమందుండగ, లగ్నమునకు పంచమములో కుజుడున్నచో
 “చంద్రికా యోగ”మని పేరు.
 ఈ యోగజాతికులు అనేక భార్యలు గలవారు, స్త్రీసంతతి
 గలవారు, పుత్రులు లేక దుఃఖించువారు, 57 సం॥5
 యులు సుఖముగ జీవించువారు అగును.

60. దండయోగము-పలము॥

శ్లో॥ విక్రమాధిపతౌ స్వోచ్చేవిక్రమే గురుసంయుతే ।
 భృగుపుత్రేణ సందృప్తే దండయోగ ఇతీరితిః । 115
 గోభూధనసమృద్ధశ్చ బహుగ్రామాధిపః ప్రభుః ।
 దండయోగేతు సంజాతోజీవేదానాధి వత్సరమ్ ॥ 116

తా. విక్రమాధిపతి ఉచ్చరాశియందుండగ, విక్రమ స్థానమందు
 గురుడుండి శుక్రునిచే చూడబడినచో ‘దండ’యోగ మనబడును.
 ఈ యోగమందు బుట్టినవారు గోవులు, భూమి, ధనము
 సమృద్ధిగగలవారు, అనేక గ్రామముల కధిపతి, ప్రభువు
 అగును. 47 సం॥రములు నిండు వయసుకు జీవించును.

వి. ఈ యోగము మేష, కర్కట, సింహ, తులా, మకర,
 మీన లగ్నములకు సంభవించదు. మిగిలిన లగ్నములకు
 సంభవించును.

61. రసాతలయోగము-పలము

శ్లో॥ వ్యయేశే పరమోచ్చస్థే వ్యయస్థే భృగునందనే ।
 సుఖాధిపేన సందృప్తే రసాతల ఇతీరితిః । 117

యోగేరసాతలేజాతోభూమానిక్షేప కృద్ధవీ ।

అసప్తత్వబ్ధజీవీచరాజావా గాజసన్నిభః ।

118

తా. వ్యూహాధిపతి పరమోచ్చగతుడై యుండగ, వ్యయమందు శుక్రుడుండి సుభాధిపతిచే చూడబడినచో "రసాతల" యోగ మనబడును.

ఈ యోగమందు పుట్టినవారు భూమియందుదాచబడిన ధనము గలవారు, ధనవంతులు, ప్రభువులు లేక ప్రభుసమానులు 70 సం॥రములు జీవించువారు అగును.

వి. ఈ యోగము మేష, సింహ, తులా, ధనుర్మకర లగ్నము లకు పట్టును.

62. యుగ్మయోగము - పలము

శ్లో॥ సుఖేశే శుభరాశిస్తే శుభగ్రహ సమన్వితే ।

సురాశ్చితేన సందృష్టై యుగ్మయోగః ప్రశస్యతే ॥ 119

శ్రావ్నోతి రాజవల్లభ్యం రాజచిహ్నాని భోగవాన్ ।

యుగ్మయోగేతు సంజాతో యావజ్జీవ సుఖనరః ॥ 120

తా. సుఖభావాధిపతి (వాహనాధిపతి) భాగ్యభావమందు శుభగ్రహ యుతుడై గురునిచే చూడబడినచో "యుగ్మయోగ" మగును. ఈ యోగజాతకులు ప్రభువుల వాల్లభ్యమును పొందువారు, రాజచిహ్నములుగలవారు, భోగవంతులు, యావజ్జీవము సుఖమునొందువారు నగుదురు.

63. అంగుళయోగము - పలము

శ్లో॥ బుద్ధివాధ నవాంశేశ స్సబుధస్తుంగ సంస్థితః ।

కర్మాధిపేన సంయుక్తో భవేదంగుళ యోగవాన్ ॥ 121

వస్త్రాధరణ సంయుక్తోగోభూధన సమన్వితః ।

చోరాన్వేషీచ మధ్యాయు క్షేమాసంగుళ యోగజః ॥ 122

తా. పంచమాధిపతియొక్క నవాంశాధిపతి బుధునితోకూడి ఉచ్చ లోనుండి దశమాధిపతితో కూడియున్నచో "అంగుళ" యోగ మనబడును.

ఈ యోగమందు పుట్టినవారు వస్త్రాలంకార భూషితులు, భూములు, గోవులు, ధనము గలవారు, దొంగలను అన్వేషించువారు. మధ్యమాయువు గలవారు, శ్రీమంతులు అగుదురు.

వి. ఈ యోగములో పంచమాధిపాంశాధిపతికి బుధసంబంధము ముఖ్యముఉచ్చలోలేకపోయినను పై ఫలములు సరిపడుచున్న వి పంచమ దశమాధిపతుల సంబంధమువలె, పంచమాధిప నవాంశాధిపతికి బుధునియొక్క, దశమాధిపతియొక్క సంబంధమును ముఖ్యముగ గ్రహించవలయును.

(64 వ యోగము లభించలేదు.)

65. భవ్యయోగము-ఫలము

శ్లో॥ రాజ్యస్థానగతే చంద్రచంద్రాంశేశేతు తుంగశే ।
భాగ్యేశే ధనపోషేతే భవ్యయోగః ప్రకీర్తితః ॥ 123

మానధనైశ్వర్యయుతం ప్రాజ్ఞం బహుభాగినం కురుతే ।
యోగోభవ్యాభ్యాయం సుగుణజాతంకలాసునిపుణంచ ॥ 124

తా. చంద్రుడు దశమభావమందుండగ, చంద్ర నవాంశాధిపతి ఉచ్చలోనుండగ, భాగ్యధనాధిపతులు కలసినప్పుడు “భవ్య” యోగమనబడును.

ఈ యోగజాతకులు అభిమానము, ధనము, ఐశ్వర్యము గలవారు, విశేషజ్ఞులు, అధికభోగభాగ్యములుగలవారు, సుగుణములు గలవారు, కళలందు నేర్పరులు అగుదురు.

వి. ఈ యోగమందు చంద్రుడు పూర్ణశుభుడై యుండవలయును. పూర్ణశుభుడై నీచయందున్నను యోగము ఫలించదు.

66. బోగియోగము-ఫలము

శ్లో॥ భాగ్యాధిపస్య ప్రేక్ష్యాశే రాజ్యనాథేస్థితేసతి ।
రాజ్యంగతే సురాచార్యే భోగియోగస్సుఖప్రదః ॥ 125

రాజరాజసమా భోగీ శ్రీరాజనీత్రోత్సవప్రదః ।
భోగియోగేతు సంజాతో జీవేద్రం భాబృతఃపరమ్ ॥ 126

తా. రాజ్యస్థానాధిపతి భాగ్యాధిపతియొక్క ప్రేక్షాణమునుపొంది యుండగ, రాజ్యభావము దు గురుడున్నచో భోగి యోగ మనబడును.

ఈ యోగజాతకుడు విశేషసుఖమును పొందువాడు, తాజ సముడు, భోగి, స్త్రీలకు ఆనందమును కలిగించువాడు (మిక్కిలి గూఢవంతుడని భావము) 24 సం॥రములు మాత్రమే జీవించు వాడు అగును.

వి. ఆయుర్వ్యోగముల ప్రాబల్యముగల జాతకులు అధిక వ్యయములు జీవించగలరు.

67. గారుడయోగము-ఫలము

శ్లో॥ చంద్రస్థిత నవాంశేశస్త్రింగస్థః పూర్వపక్షకే ।
 దివాజన్మనియోగోఽయం గారుడో నామసౌఖ్యదః ॥ 124
 సత్సృజ్యో మృదుభాషీచ శత్రుహంతా బహుబలః ।
 యోగేతు గారుడేజాతో వేదాబ్ధో విషవర్జితః ॥ 125

తా. శుక్ల పక్షమందు పగలు జన్మించినవారికి చంద్రనవాంశాధిపతి యుచ్చరాశిలోనుండేనేని గారుడ యోగమనబడును. ఈ యోగమందు వుట్టినవారు సౌఖ్యముగలవారు, సత్పురుషు లంచే పూజింపబడువారు, మృదువుగ మాట్లాడువారు, శత్రు వులను జయించువాడు, గొప్పబలవంతుడు 24 సం॥రములు జీవించువాడు విషవర్జితుడు అగును.

వి. విషవర్జితుడనగా విషాదులవలన బాధలులేనివాడని గ్రహించ వలెను. సర్పాది విషజంతు భీతిలేనివాడు, శరీరమునకు పక్షప్రయోగాదులను చేసినను, వానివలన రక్షింపబడువాడు అగును. గారుడ యోగము అనుటచేతి విషసంబంధమైవ దోషములను గారుడమంత్రము నశింపచేసి రక్షించుననిగ్రంథా యుజ్జ్వల యభిప్రాయము.

68. దేవయోగము-పలము

శ్లో॥ లగ్నాధిపస్య ప్రజ్ఞాకాశే భాగ్యేకస్తన్న వాంశపః ।
తిష్ఠతశ్చేద్దివాజన్మ దేవయోగ ఇతీరతిః । 126

నానావిధమతై శ్వర్యం కీర్తిర్బుద్ధిర్యశో బలమ్ ।
దేవయోగేతు జాతస్య ద్వాత్రింశద్వత్సరావధి । 127

తా. భాగ్యాధిపతి, వానినవాంశాధిపతి ఇద్దరు లగ్నాధిపతియొక్క
ప్రజ్ఞాకాశమందుండగ, పగటియందు జన్మించినచో దేవ
యోగమనబడును,

ఈ యోగమందుబుట్టినవారు బహువిధ సంపదలుగలవారు,
బుద్ధి, యశస్సు, బలము, కీర్తి కలవారగును. 32 సంవత్సరములు
దాటిన పిమ్మట యీ యోగఫలములు సంభవించును.

69. దర్మయోగము-పలము

శ్లో॥ జీవేన శుక్రేభాగ్యధే లాభనాధేన సంయుతే ।
ధనాధిపేనసందృప్తే ధర్మయోగ ఇతీరతిః । 128

సేనాధికారీ ధనవాన్యుద్ధ కాంక్షీ మహాబలః ।
ధర్మయోగేతు వంజాశో దాతాభవతి ధార్మికః । 129

తా. శుక్రకుడు గురునితోను, లాభాధిపతితోను భాగ్యభావమందుం
డగ ధనాధిపతిచే చూడబడనేని “ధర్మయోగ” మనబడును.
ఈ యోగజాతకులు సైన్యాధిపతులు, ధనవంతులు, యుద్ధా
భిలాషులు, బలవంతులు, దాతలు, ధార్మికులు నగుదురు.

వి. 1. మేషలగ్న జాతకులకు భాగ్యభావమందు శుక్ర గురు శను
లుండుటచే నీ యోగము కలుగును. శుక్రకుడే ధనాధిపతియగు
టచే ధన, భాగ్యరాజ్య లాభాధిపతుల సంబంధము భాగ్యభావ
మందుండుడచేత ధర్మశీలుడు, దాతలు, ధనవంతులు అగు
దురు. సైన్యాధిపత్యము కలగకపోయినను, జనసామాన్య
మందు గౌరవమును, ఆధికారమును పొందగలరు.

2. వృషభ లగ్న జాతకులకు భాగ్యభావమగు మకరమందు శుక్ర గురువుల సంబంధమువలన లాభాధిపతి సంబంధముకూడా వట్టును, కాని ధనాధిపతియగు బుధునిదృష్టి కలుగదు. విశేష దృష్టుల ప్రకారము వృశ్చికరాశి గతుడగు బుధుడు తృతీయ దృష్టితో శుక్రగురువులను చూచునని చెప్పవలయును. అట్లయినను లాభాధిపతియగు గురువునకు నీచపట్టుటచేత నీ జాతికు లకీ యోగము ఫలించదని తోచును.

3. మిథున లగ్న జాతికులకు భాగ్యభావమగు కుంభమందు శుక్ర గురు కుజులుండుటచే శుక్రకు గురు, లాభాధిపతుల సంబంధము కలిగును. సింహమందు ధనాధిపతియగు చంద్రుడు శుక్రగురుకుజులను చూచును. ఈ యోగమందు చంద్రునకు 7వ యింటిలో గురుశుక్రలవలన అధియోగమునూక మిత్రము ముగ సంక్రమించును. వీరికీ యోగముఫలించును. రాజ్యాధిపతియగు గురునకు భాగ్యస్థితి పంచమ కోణాధిపతి సంబంధమువలన రాజయోగప్రాప్తి, కుజుడు యుద్ధకారకగ్రహమగుటచే సైన్యాధిపత్యము, యుద్ధాభిలాషిత్యముకూడా కలుగునని చెప్పవచ్చును.

4. కర్కటక లగ్న జాతికులకు శుక్రకు 9వ యింటి యందు గురునితో చేరుట కుదురును. ధనాధిపతియగు రవి వీక్షణము సంభవించదు. తృతీయ దృష్టితో రవి చూచుట కవకాశము కలుగును.

ఈ యోగములో నాహనభాగ్య లాభాధిపతుల సంబంధము, శుక్రున కుచ్చస్థితి, గురువకు స్వక్షేత్రస్థితివలన ధనయోగము, ధార్మిక ప్రవృత్తి, దాతృత్వమును చెప్పవచ్చును.

5. సింహలగ్న జాతికు భాగ్యభావమగు మేషమందు శుక్రగురుబుధులుండుటచేత నీ యోగము పట్టును. కాని బుధుడే ధనాధిపతియగుటచే ధనాధిపతి వీక్షణముండదు. ఈ కలయిక ధన

పంచమ రాజ్యలాభాధిపతుల సంబంధము కనుక ధనయోగము, ధార్మికత్వము, దాతృత్వము కలుగును. అష్టమాధిపతి భాగ్యమందుండటచేత భాగ్యవృద్ధియునుగూడ సూచించును. మూడు శుభగ్రహములు 9వ యింటిలో నుండుట విశేష శుభము. రాజ్యాధిపతి భాగ్యమందు అష్టమాధిపతితో కలియుటవలన కొన్ని దోషములుకూడ సంక్రమించును.

6. కన్యాలగ్నజలకు భాగ్యభావమగు వృషభమందు శుక్ర గురు చంద్రుల కలియకవలన పై యోగము పట్టును. శుక్రకుడే ధనాధిపతి యగును. భాగ్యభావమందు ధన, వాహన, భాగ్య, లాభాధిపతుల సంబంధమువలన ధనము, దాతృత్వము, ధార్మికత్వము సంభవించును. జననామాన్యమందు గౌరవముండును,
7. తులాలగ్నజలకు శుక్రకుడు గురుతో కలిసి భాగ్యభావమగు మిథునమందుండగ, లాభాధిపతియగు రవితో కలిసినప్పుడు, గురుశుక్రుల కస్తమయ దోషముండరాదు. కుజుడు వృశ్చిక ధనుర్మీనమునలో నున్నప్పుడు వీరిని చూచును. ఇక్కడ కుజ దృష్టి రవి భాగ్యస్థితి పైన్యాధికారయోగమునకు హేతి వు లగును. తృతీయ వష్టముందున్న కుజదృష్టి యెక్కువ సహకరించును. రవితో గురుశుక్రలు కలిసి మిథునమునుండగ గురుశుక్ర లస్తమించరాదు. అస్తమించినచో యోగఫలము తగ్గిపోవును.
8. వృశ్చిక లగ్నజలకు భాగ్యమందు శుక్ర గురు బుధులుండుట వలన యీ యోగము పట్టును. గురునకు ధనాధిపత్యము, ఉచ్చము సంభవించును. ఈ యోగమందు ధనము, దాతృత్వము, ధార్మికత్వము కలుగును.
9. ధనుర్లగ్న జాతకులకు భాగ్యభావమగు సింహమందు శుక్రకుడు గురునితో కూడియుండగ, ధనాధిపతియగు శనిచే చూడబడి

నవ్వడియోగము పట్టును. శుక్రుడే లాభాధిపతియగును. శని వృశ్చిక, కుంభ, మిథునములలో నెక్కడున్నను గురుశుక్ర లను చూచును. కాని కుంభములోనుండి చూచినవ్వడి ఫల ములనుభవములో సరివడును.

10. మకరలగ్నజులకు కన్యాయందు శుక్ర గురు కుజలుండగ శనిచే చూడబడినవ్వడి యోగము సంభవింతును. శని 8, 7 స్థాన ములందుండి చూచినచో యోగఫలములు బాగుగ సంభ వించును. శుక్రుడు నీచ భాగలను దాటియుండుటమంచిది.

11. కుంభలగ్నజాతకులకు భాగ్యభావమందు శుక్రగురువు లుండుట వలన యీ యోగము కలుగును. కాని గురుడే లాభాధిపతి ధనాధిపతి యగుటవలన గ్రహాంతరదృష్టి లేనందున యోగము నకు ప్రాబల్యము తక్కువగ నుండును. ఇట్టివారు ధార్మి కులు, దాతలు మాత్రమే అగుచున్నారు.

ధర్మస్థానమందు (భాగ్యభావమందు) గురు శుక్ర యుతిఫల విషయమై వృద్ధయవన జాతకము 48 వ అ 19వ శ్లోకములో

ధర్మాశితో దేవగురుస్స శుక్రో
 నరంప్రసూతేర్థ యశోనిధానమ్ |
 సుపుత్రరక్తం విభవైస్సమేతం |
 మాయావిహీనం సుతిపల్లభం చ |

అనుటచేత శుక్రగురువుల భాగ్యస్థితిగల జాతకులు ధనము, యశస్సు గలవారు, సుపుత్రులతో కూడినవారు, వైభవో పేతులు, మాయారహితులు, సంశాసనమందు స్థితిగలవార గురురని చెప్పబడినది. కనుక కుంభలగ్నజులకు శివ యింటిలో శుక్రగురువులున్నప్పుడు పాక్షికముగ “ధర్మయోగ”ము పట్టి నందున వీకు సైన్యాధిపతులు, యుద్ధాభిలాషులు కానేరరని గ్రహించదగియున్నది.

70. శ్రోత్ర యోగము

శ్రో॥ లాభేశ్వరదృగాశతు సరావశాబుద్ధినాయకే ।
 భూమ్యాత్మజేన సందృష్టే శ్రోత్రయోగోఽపిసాఖ్యః॥ 130
 ఘోషము

పాపవిత్తార్జనపరో దానధర్మ పరాయణః ।

సాహసీశ్రోత్రయోగేతు శ్రోత్రహర్ష భయాన్వితః ॥ 131

తా. పంచమాధిపతి లాభాధిపతియొక్క శ్రేష్ఠాణమందు రాహువుతో కలిసి కుజునిచే చూడబడినచో “శ్రోత్ర యోగ”మన బడును. ఈ యోగమందు బుట్టినవారు సుఖవంతులు, సాహస వంతులు, పాపకర్మల వలన ధనార్జన చేయువారు, దాన ధర్మపరాయణులు, సాహసవంతులు, శ్రోత్రము, సంతోషము, భయము కలవారగుదురు.

వి. పంచమాధిపతి వృషభములో శివ శ్రేష్ఠాణమందు, మిథునంలో శివ శ్రేష్ఠాణ మందు, కన్యలో 2వ శ్రేష్ఠాణ మందు, తులలో 2వ శ్రేష్ఠాణమందు, మకరమందు 1వ శ్రేష్ఠాణ మందు, కుంభమందు 1వ శ్రేష్ఠాణమందున్నప్పుడు శ్రేష్ఠాణ చక్రమందు పంచమాధిపతి రాహువుతో కలిసి కుజునిచే (శ్రేష్ఠాణ చక్రమందు) చూడబడినప్పుడు యోగము పట్టును ఉదాహరణమునకు మేషలగ్నజాతకునకు పంచమాధిపతియగు రవి వృషభమందు శివ శ్రేష్ఠాణ మందుండగ, రాహువు కన్యలో 2వ శ్రేష్ఠాణమందున్నప్పుడు రవి (పంచమాధిపతి) రాహువులు లాభాధిపతియగు శనియొక్క శ్రేష్ఠాణములో నుండగలరు. మకరమందున్న యీ రవి రాహువులు మిథున, కర్కటక, తులలో శౌకరాశియందున్న శ్రేష్ఠాణరాశి కుజునిచేచూడబడెదరు. ఇట్టి సందర్భములో నీ యోగము పట్టును. ఇదే విధముగ నితరలగ్నముల కూహ్యములు.

71. రజ్జు యోగము

శ్లో. భాగ్యాధిపద్వాదశాంశే పంచమాధిపశాస్థితే ।
పూర్ణ చంద్రేణ సంయుక్తే యోగస్వద్రజ్జినాయకః॥ 182

ఫలము

విశాలాక్షో ధనీమానీ కీర్త్యాశ్రాంత జగత్తయః ।

రజ్జయోగేతు సంజాతో మధ్యాయుర్చహు పుత్రవాన్ । 183

తా. పంచమాధిపతి భాగ్యాధిపతియొక్క ద్వాదశాంశములోనుండి సంపూర్ణ చంద్రునితోకూడినచో "రజ్జయోగ" మనబడును. పై యోగమందు పుట్టిన జాతకులు విశాలమైన నేత్రములు గలవారు, ధనవంతులు, అభిమానముగలవారు, విశేష కీర్తివంతులు, మధ్యమాయువు గలవారు, బహుపుత్రులు గలవారు అగుదురు.

- వి. 1. మేషులన్న జాతకులకు పంచమాధిపతియగు రవిగురుద్వాదశాంశములో నున్నను, చంద్రునితో కలియుట క్షీణచంద్రునితో కలియుట యగుటచే వీరికియోగము పట్టదు.
2. వృషధలన్నమునకు పంచమాధిపతి బుధుడు భాగ్యాధిపతియగు శని ద్వాదశాంశములోనున్నను క్షీణచంద్రునితో కలియుటయే యగును. వీరికి యోగము పట్టదు.
3. మిథునలన్నమునకు పంచమాధిపతియగు శుక్రుడు భాగ్యాధిపతియగు శని ద్వాదశాంశములోనున్నను క్షీణచంద్రునితో కలియుటయేయగుటచే వీరికియోగము పట్టదు.
4. కర్కటక లన్నమునకు పంచమాధిపతి కుజుడు భాగ్యాధిపతియగు గురుని ద్వాదశాంశములో నుండగ పూర్ణచంద్రునితో కలియుట కవశాశముండుటచే నీ యోగము వీరికి పట్టును.
5. సింహ, కన్యా, తులా, వృశ్చిక, ధనుర్లన్నములకు యీ యోగము పట్టును. మకర, కుంభ, మీనములకు పట్టదు.

మీన లగ్నమునకు సంహమాధిపతియగు చంద్రుడు పూర్ణ చంద్రుడై భాగ్యాధిపతియగు కుజుడైన శాంశమును పొందినప్పుడు వికల్పముగ నీ యోగమును చెప్పవచ్చును. వీరికి యోగఫలములు కలుగును.

72. అంగ యోగము_పలము

శ్లో॥ కేంద్రత్రికోణ నాథానాం త్రింశాంశేశాశ్శుభాయది ।
అంగయోగ ఇతిభ్యాతః సర్వదా సుఖజీవనః ॥ 134

తా. కేంద్ర త్రికోణాధిపతులయొక్క త్రింశాంశాధిపతులు శుభులైనచో "అంగయోగ" మనబడును. ఈ యోగమందు బుట్టినవారు సుఖముగ జీవనమును చేయుదురు.

త్రింశాంశపలము

శ్లో॥ కుజః కోపీ శనిఃకూరో గురుఃపుణ్యఫలప్రదః ।
బుధోజ్ఞానీ భృగుస్త్యాః త్రింశాంశకఫలం ద్విదమ్ ॥ 135

తా. త్రింశాంశాధిపతి కుజుడై నచో కోపముగలవాడు, శనియైనచో క్రూరుడు, గురుడై నచో పుణ్యఫలప్రదుడు, బుధుడై నచో జ్ఞానవంతుడు, శుక్రుడై నచో త్యాగశీలుడు అగును. ఇది త్రింశాంశఫలముగ గ్రహించవలయును.

వి. 1, 4, 5, 7, 9, 10 స్థానాధిపతులగు గ్రహములు బుధ, గురు శుక్ర త్రింశాంశములందున్నప్పుడే 'అంగయోగము' కలుగును.

73. గోళయోగము_పలము

శ్లో॥ సంపూర్ణ చంద్రే భాగ్యస్థే గురుశుక్ర సమన్వితే ।
లగ్నాంశకే బుధయుతే గోళయోగః ప్రకీర్తితః ॥ 136

తా. సంపూర్ణ చంద్రుడు భాగ్యరాశియందు గురుశుక్రలతో కలిసి యుండగ, లగ్నము బుధనశాంశమును పొందినచో "గోళయోగ" మనబడును.

విద్యావినయ సంపన్నోయతి-చిద్దామనాయకః ।
విరాయుర్మృష్టభోజీచ గోళయోగ భవోనరః । 137

తా| గోశయోగమందు జన్మించినవారు విద్యా వివేకములు గల వారు కొన్ని గ్రామములకు నాయకులు, దీక్షాయువుగలవారు, మృష్టాన్నభోజనమును చేయువారు అగుదురు.

వి| గురు శుక్రలతో చంద్రుడు కలియుటలో చంద్రుడు పూర్ణ చంద్రుడై యుండవలయునని తెలిపియుండెను. రవినుండి 3, 11 రాశులలో శుక్రుడున్నప్పుడు చంద్రుడుగూడ శుక్రునతో కలిసి ఆ రాశులలోనే యుండును. ఈ స్థితిలో చంద్రుడు పూర్ణ చంద్రుడగుట కవకాశము కలుగునా? యని విచారించవలసి యున్నది.

చంద్రుని శుభాశుభ నిర్ణయమును గురించి 'యవనేశ్వరుడు' మాసేతు శుక్లప్రతిపత్సప్తై రాజ్యేశశి మధ్యబలో దశాపేః। శ్రేష్ఠా ద్వితీయోఽల్పబలస్తృతీయే। సామ్యైస్తుదృష్టా బలవాన్సదైవ। అని చెప్పిన వచనానుసారము శుద్ధ దశమి తరువాత చంద్రుడతి శుభుడగును. రవినుండి 120 భాగల దూరము తరువాతనుండు చంద్రుడని భావము.

74 గోయోగము - పరిమి.

శ్లో|| మూలశ్రీకోణే వాగీశే సబవేచధనేశ్వరే।
లగ్నే శేస్వాచ్చరాశిస్థే గోయోగఇతి విశుతః॥ 138

తా| గురుడు తన మూలశ్రీకోణ రాశియందుండగ, ధనాధిపతి బల వంతుడై, లగ్నాధిపతి తన ఉచ్చరాశియందున్నచో "గోయో గము" అగును.

మహాకులీనో సుధగో భోగీ భూపోధరీబరీ।
గోయోగసంధవోమర్త్యః పంచాశత్పరజీవనః॥ 138

తా|| గోయోగమందు పుట్టినవారు గొప్పవంశమందు జన్మించు వారు, సుందరులు, ధోగులు, ప్రభువులు, ధనపంతులు అగుదురు. ఏబది సంవత్సరములకుపైన జీవిండు వారగుదురు.

75 మారుతయోగము - ఫలము

శ్లో|| రాహు స్త్రిషష్ఠ లాభస్థోలగ్నం సౌమ్యయుతేక్షితమ్|
యోగోయం మారుతోనామ దురితాని వినాశయేత్ 189

తా|| రాహువు 8, 6, 11 రాశులందుండగ, లగ్నము శుభగ్రహ యుతివీక్షణములు గలదై నచో "మారుతయోగ" మనబడును ఈ యోగజాతకులు సాపకర్మఫలము లేనివారగుదురు.

76 శ్రీమద్యోగము - ఫలము

శ్లో|| ధర్మకర్మాధినేతారా వన్యోన్యన్యచ కేంద్రగా||
జీవదృష్టా సలగ్నే శే శ్రీమద్యోగస్సుఖప్రదః| 140
యోగేశ్రీమతి సంజాతశ్చీమాన్కార్యవిచక్షణః||
భోక్తావాతా మహామాసీ చిరాయుర్భవతిధ్రువమ్|| 141

తా|| నవమదశమాధిపతులు పరస్పర కేంద్రగతులై గురుదృష్టిగల వారై నను, లగ్నాధిపతితో కూడియున్నను "శ్రీమద్యోగ" మనబడును.

ఈ యోగమందు పుట్టిన జాతకులు ముఖపంతులు, శ్రీమంతులు కార్యవిచక్షణగలవారు, భోగులు, దాతలు, గొప్ప అభిమాన పంతులు, దీర్ఘాయువుగలవారు అగుదురు.

వి|| నవమ దశమాధిపతు లొకరికొకరు కేంద్రగతులై యుండగ నొకరు గురునితో కలిసి, మరియొకరు లగ్నాధిపతితో కలిసినను ఒకరు గురునితోను లగ్నాధిపతితోనుకలిసి మరియొకరిని చూచినను "శ్రీమద్యోగ" మనబడును.

ఉవాహరణమునకు తులాలగ్న జాతకులకు భాగ్యాధిపతి చతుర్థములోనుండగ, రాజ్యాధిపతి గురునితోచేరి బుధునిచూచినను లగ్నాధిపతియగు శుక్రుడు బుధునితో చేరియుండగ గురునిచే

చూడబడినను యీ యోగము కలుగును. దీనిని మరికొన్ని విధములగ వికల్పించవచ్చును ఏవిధముగ చూచినను 9, 10 స్థానాధిపతులకు కేంద్రస్థితి, గురుదృష్టి లగ్నాధిపతి సంబంధ ముండవలయును.

77 సులాభయోగము - ఫలము

- శ్లో॥ చంద్రులగ్నార్ధనే తారాగ్రహః కోపిబలీయది।
సులాభనామకోయోగో ధీధనఖ్యాతిదాయకః॥ 142
- తా॥ చంద్రునకు 2వ యింటిలో కుజ, బుధ, గురు, శుక్ర, శనిలలో నవరైన నొకరున్నచో “సులాభయోగ” మనబడును. ఈ యోగజాతకులు బుద్ధిబలము, ధనము, ఖ్యాతిగల వారగుదురు.
- వి॥ ఇది సునపాయోగ మనబడును. దీనినే గ్రంథకర్త సులాభ యోగమనెను.

78 అధిలాభయోగము - ఫలము

- శ్లో॥ చంద్రులగ్నాద్వ్యయే కశ్చిద్భ్రతీ తారాగ్రహోయది।
యోగోఽయమధి లాభశ్చ సుఖప్రభురనామయః॥ 143
- తా॥ చంద్రునకు 12వ రాశియందు కుజ, బుధ, గురు, శుక్ర, శని లలో నవరైన నొకరున్నచో “అధిలాభయోగ” మనబడును. ఈ యోగజాతకులు సుఖవంతులు, ప్రభువులు, రోగములులేని వారు అగుదురు.
- వి॥ ఇది అనభయోగము. దీనినే గ్రంథకర్త “అధిలాభ” యోగ మనెను.

79 దురందరా యోగము - ఫలము

- శ్లో॥ అనస్తగేషు బలిషు చంద్రాదుభయసార్మ్యయోః।
తారాగ్రహేషు సక్షుక్తో యోగోనామదురంధరః॥ 144
- సుతవాహన సంయు క్తస్యాక్స్మాల్లితవి త్తవాన్।
దురంధరాహ్వయే యోగేజాతః కార్యదురంధరః॥ 145

- తా| చంద్రునకు 2, 12 రాశులందు అస్తమించని బలమైన తారా గ్రహములు (కు, బు, గు, శు, శనులు) న్నచో “దురంధర” యోగ మపబడును. ఈ యోగమందు పుట్టినవారు సుత, వాహన, సంవదలు గలవారు, త్యాగశీలురు, స్వార్జితధనము గలవారు, కార్యదక్షులు అగుదురు.
- వి|| దురంధర యోగముగ చెప్పబడిన యీ యోగము గ్రంథాంతరములందు “దురధురా” యోగమనునామముతో చెప్పబడినది సామాన్యముగ యీ యోగము చాల జాతకములమీద కనబడదు. కొన్ని జాతకములందు “సునఘా యోగము” కొన్ని జాతకములందు “అనఘా యోగము” గోచరించుచుండును.
- దురధురా యోగము పట్టినప్పుడు 1 చంద్రుడు బలవంతుడై యుండవలెను 2 చంద్రునకు 2, 12 రాశులందు గ్రహములు బలవంతులై అస్తంగతదోషములేనివారుగ నుండవలెను. చంద్రునకు 2వ రాశిలోనున్న గ్రహముగాని, 12వ రాశిలోనున్న గ్రహముగాని చంద్రునకు 30 భాగలదూరమును దాటియుండవలయును. చంద్రుని బలము ఋఖ్యముగ గ్రహించవలయును.
1. మేషమందు చంద్రునకు 2, 12 రాశులందు అస్తమించని కుజాది పంచగ్రహములలో వృషభమందు శుక్రుడు, మీనమందు గురుడు స్థినినాందినచో యీ యోగము బలమైనదిగ నుండును. చంద్రునకు మిత్రక్షేత్రస్థితి, శుక్ర గురువులకు స్వక్షేత్రస్థితి కలిగియుండగ అస్తంగతదోషములేనప్పడియోగము త్రమస్థితి గలవానిని చేయును.
 2. వృషభమందు చంద్రునకు 2, 12 రాశులందు కుజాది పంచగ్రహములలో 12లో కుజుడు, 2లో బుధుడున్నచో యీ యోగము త్రమ ఫలమునిచ్చును. కుజ బుధుల స్వక్షేత్రస్థితి, చంద్రునకు చ్చస్థితి మంచిది కవి కర్కటకములో నుండవలయును.

3. మిథునమందు చంద్రుడు, 2వ యింటిలో గురుడు 12లో శుక్రుడున్నప్పుడు యీ యోగము బాగుగా ఫలించును శుక్ర గురువుల కస్తమయ దోషముండరాదు.
4. కర్కటకమందు చంద్రుడు మిథునమందు బుధుడు వృషభ రవి, సింహమందు కుజుడుగల జాతకులకీ యోగము బాగుగా ఫలించెను. (సింహమందు గురు శుక్ర శనుల స్థితి శ్రేషము కాదు. గురునకు సింహరాశి మిత్రక్షేత్రమైనను బలముకాదు. శుక్ర శనుకు సంహరాశి శత్రుక్షేత్ర మగుటచే బలము తగ్గి పోవును.
5. సింహమందు చంద్రుడుండగ కర్కటకమందు గురుడు, కన్య యందు బుధుడు, తులయందు సూర్యుడున్నప్పుడు చంద్ర రాశ్యధిపతియగు రవికి నీచపట్టుటచేత చంద్రునకు బలము తగ్గినది. ఈ యోగము కొంత తక్కువ ఫలముల నిచ్చును
6. కన్యయందు చంద్రుడున్నప్పుడు 2వ యింటిలో శుక్రుడు 12వ యింటిలో కుజుడు యీ యోగమందు బలవంతుఁగుదురు. కర్కటకమందు సూర్యుడుండగ సింహమందు బుధుడున్నప్పుడు శుక్రుడు రవికి 4వ స్థానములోనుండుట సాధారణముగ సాధ్యముకాదు.
7. తులయందు చంద్రుడుండగ వృశ్చికమందు కుజుడు స్వక్షేత్ర మందు, బుధుడు కన్యలో స్వక్షేత్రోచ్చలలో నున్నప్పుడి యోగము బలము కలదగును. బుధునితో శుక్రుడు కలసినను దోషములేదు. కుజునితో గురువు కలసినను మంచిదేయగును. మిగిలిన గ్రహముల స్థితులు సామాన్యముగ నుండగలవు.
8. వృశ్చికమందు చంద్రుడున్నప్పుడు చంద్ర రాశ్యధిపతి కుజుడు మకరములో నుండగ, చంద్రునకు 12లో శుక్రుడు, 2లో గురుడు స్థితి నొందినచో యోగము ఫలించును. చంద్ర

రాశి నాథుని బలమునుబట్టి యీ యోగమునకు బలము కలుగును.

9. ధనుస్సులో చంద్రుడుండగ 21లో కుజుడు 12లో గురుడువున్న పక్షము బలము గలుగును. చంద్రరాశ్యధిపతి గురుడు మిత్ర శ్రేత్ర మందుండుటవలన మంచిది. (2వ యింటిలో శని స్వశ్రేత్రము, 12లో కుజుడు స్వశ్రేత్రములోనున్న జాతకులు కుటుంబ క్షేమములను, ధనహీనతను దుఃఖమును పొందు చున్నారు)
10. మకరమందు చంద్రుడుండగ కుంభమందు శుక్రుడు. ధనుస్సులో గురుడు ఈ స్థితిలో శుక్రునకు మిత్రశ్రేత్రము, గురునకు స్వశ్రేత్రము బలము ఈ యోగమందు పుట్టినవారు భోగముల ననుభవించువారు, కుటుంబవృద్ధి గలవారు అగుదురు. 2వ యింటిలో గురుడు 12వ యింటిలో శుక్రుడుండట విశేష శుభ ఫలములుండవు. శుక్రుని శత్రుశ్రేత్ర స్థితివలన శుక్రునకు బలము తగ్గును.
పూర్తి చావులగు కుజ శనుల స్థితిలో కుంభమందు శని, ధనుస్సులో కుజుడు మంచిది. కుంభ కుజుడు, ధనుస్సునివలన ఫలము చాల స్వల్పముగ నుండును.
11. కుంభములో చంద్రుడుండగ మీనమందు గురుడు, మకరమందు శుక్రుడు శ్రేష్ఠము. విశేష శుభముల నిచ్చును. మీన శుక్రుడు, మకరగురుడు తక్కువ ఫలమునిచ్చును. మకరములో 12వ భావమందు గురుని నీచస్థితి వలన యోగ ప్రాబల్యముండదు.
12. మీనమందు చంద్రుడుండగ మేషమందు గురువు, కుంభమందు శుక్రుడు శుభము నెక్కువ యిచ్చును. 2వ యింటిలో శుక్రుడు 12లో గురువు తక్కువ శుభఫలముల నిచ్చును. పాపాధియోగమందు మీనచంద్రునకు 2వ యింటి కుజుడు,

12వ యింట శని స్వకే తబఃము కలుగుటచేత యీయోగము క్రూరమైన ఫలముల నిచ్చును. ఇటువంటి యోగజాతకులు అవినితిపరులు, దుష్టప్రవర్తి కలవారై యున్నారు. ఆర్థికముగ బలవంతులైనను సమాజమందు గౌరవమర్యాదలు తక్కువ కలవారు అగుచున్నారు.

ఈ దురధురా యోగమందు రెండు లేక మూడు గ్రహములు రెండవ ఇంటిలోను, అట్లే రెండు లేక మూడు గ్రహములు పన్నెండవ యింటిలోను వున్నప్పుడు ఆయాగ్రహములయొక్క స్థితి ననుసరించి ఫలము నూహించవలయును.

చంద్రునకు ధనస్థానమనగా కుటుంబము, ధనము, సంచిత ద్రవ్యము కుటుంబ పోషణము మొదలగు ధనభావఫలములను, పన్నెండవ యింటివలన ధనవ్యయము, వ్యయముచేయు మార్గములను ఇతర ద్వాదశభావ సంబంధమైన ఫలములను శుభా శుభగ్రహస్థితుల ననుసరించి వివరించవలసి యుండును.

ఉదాహరణమునకు చంద్రునకు 2వ భావములో (అనగా చంద్రస్థితభాగలనుండి 30 భాగలు దాటినపిమ్మట) గురు శుక్రులు, పన్నెండవ భావములో అనగా చంద్రస్థితభాగలకు 30 భాగల వెనుకలో కుజ శనియవన్న జాతకులకు ద్వితీయ సంబంధమైన ఫలములు శుభముగను, వ్యయసంబంధమైన ఫలములను దుష్టఫలములుగను వివరించవలసియుండును. మిత్రమ స్థితి కలిగినచో మిత్రమ ఫలములను చెప్పవలయును,

దురధురా యోగ ఫలములనుగరించి చెప్పటలో రాజయోగ కారక గ్రహదశలు వచ్చినప్పుడు విశేషఫలములను చెప్పవలయును. సాధారణ దశలందు సామాన్య ఫలములను చెప్పవలయును.

80 అధ్యక్ష యోగము - ఫలము

- శ్లో! లగ్నాదరిమదమృత్యుః బలినస్సగ్యే శుభాస్సితాః కేటాః।
అధ్యక్షనామయోగః ప్రాభవ, ధనకీర్తిదస్సతతమ్॥ 146
- తా! లగ్నమునుండి 6, 7, 8 స్థానములందు శర్వ శుభగ్రహములు స్థితి నొందినప్పుడు అధ్యక్షయోగ మనబడును. ఈ యోగమందు బుట్టినవారు ప్రాభవము, ధనము, కీర్తికల వారగుదురు.
- వి॥ ఈ యోగము పరాశరాహారాది గ్రంథములలో “అధి యోగ”మని చెప్పబడినది. లగ్నమునకంటె చంద్రునినుండి యీ యోగమునకు ప్రాశస్త్యము చెప్పబడినది. గ్రంథకర్త చంద్రాధియోగమునకు బదులు లగ్నాధియోగ మును చెప్పినాడు. “లగ్నాద్వాచంద్ర లగ్నాద్వా” అను వచనానుసారము లగ్నమునుండికూడ నీ యోగము చెప్ప బడినది.
- “పరాశరహార” చాంద్రియోగాధ్యాయము 6వ శ్లోకములో నిట్లు గలదు.
- చంద్రాద్రంద్రాఠి కామస్థైః సామ్యైః స్యాదధియోగకః॥
తత్రరాజాచ మంత్రీచ సేనానిశ్చబలక్రీమాత్ ॥
- చంద్రునినుండి 6, 7, 8 మూడు స్థానాల్లోను బుధ గురు శుక్రులు ముగ్గురు పున్నప్పుడు రాజు అని, రెండు స్థానాల్లో రెండుగాని మూడుగాని గ్రహములున్నప్పుడు మంత్రియని, 1 స్థానమందు ఒకరు లేక ఇద్దరు లేక ముగ్గురు యున్నప్పుడు సేనానాయకుడని బలము ననుసరించి చెప్పవలయునని యన్నది. బలము నను సరించి యనుటచేత గ్రహములయొక్క బలము, మరియు రాశుల లోగల గ్రహముల స్థానబలమును బట్టి నిర్ణయించవలసి యుండును.

ఫలదీపికాకారుడు "ఫలదీపిక" 6వ అధ్యాయములో 42, 48 శ్లోకములలో నిట్లు చెప్పియుండెను.

సామ్యైరిందోద్ధ్యానమక్రంద్రసంస్థైస్తవ్యలగ్నాల్ సంస్థితైర్వా
ధియోగః। నేతా మంత్రీభూపతి స్సాస్సత్కమేణభ్యాతః
శ్రీమాన్ దీర్ఘజీవీమనస్వీ।

చంద్రునినుండిగాని, లగ్నమునుండిగాని 6, 7, 8 స్థానములందు శుభ గ్రహములున్నచో 1 రాశియందు ఒక శుభగ్రహమున్నచో వైశ్యాధిపతి, 2 రాశులందు రెండుగ్రహములున్నచో మంత్రి, మూడు రాశులందు మూడు గ్రహములున్నచో రాజు (ప్రభువు) అగుననియు, మరియు భ్యాతికలవాడు, శ్రీమంతుడు, దీర్ఘాయువుకలవాడు, మనస్వియగునని చెప్పినాడు. వీనిలో వికల్పములు వివిధముగ వచ్చును

6, 7, 8 రాశులందు ఒక్కొక్కరాశి యందొక్కొక్కగ్రహము 6, 7 రాశులందు 2 గ్రహములు 1 రాశియందు మూడుగ్రహములుండుట సంభవించ వచ్చును. బుధుడు రవికి దూరముగ నుండవలయును

బుధుడు లగ్నమునుండిగాని, చంద్రునినుండిగాని రివయింటిలో నున్నప్పుడు రవి రివయింటిలోనుండుట సంభవించును. బుధుడు 7లో నున్నప్పుడు రవి 6, 7, 8 రాశులలో ఎండైననుండుట సంభవించును ఇట్టి సమయములందు యీ యోగప్రాబల్యము తగ్గును.

1. 6లో బుధుడు 7లో గురుడుగాని శుక్రుడుగాని యుండగ రవి 6వ యింటిలో నుండవలెను.
2. 6లో గురుడు 7లో శుక్రుడు 8లో బుధుడున్నప్పుడు రవి 9లో నుండవలెను.

8. బుధుడు 7లో నున్నప్పుడు రవి 6 లేక 8లో నుండుట సంభవించుటచేత 6,8 రాశులలో గురు శుక్రు లెవరున్నను, యీ యోగమునకు ప్రాబల్యము తగ్గును.

ఉత్తమాధియోగమును గురించి విమర్శించినప్పుడు

1. 5వ యింటిలో రవి 6లో బుధుడు 7లో శుక్రుడు 8లో గురుడు
2. 5వ యింటిలో రవి 6లో బుధశుక్రులు 7లో గురువు.
3. 5వ యింటిలో రవి 6లో బుధ గురు శుక్రులుండుట సంభవించినప్పుడు ఉత్తమాధి యోగముగ గ్రహించవలయును.
4. ఒక రాశియందున్నను మూడు గ్రహములయొక్క స్థితి ముఖ్యమని గ్రహించవలయును.
5. చరలగ్నమునకుగాని, చరరాశిగతచంద్రలగ్నమునకుగానిపట్టిన అధియోగముకంటె స్థిర రాశికి పట్టిన అధియోగము బలము దీనికంటె ద్విస్వభావరాశికి పట్టిన అధియోగము ప్రబలము అని తెలుసుకొనవలయును.

బలక్రమము ననుసరించి యీ యోగము ఫలించుననుటచేత మేషలగ్నమునుండి గాని మేషమందున్న చంద్రునినుండి గాని 6వ రాశిలో బుధుడు 7లో శుక్రుడు 8లో గురుడున్నప్పుడుగల అధియోగముకంటె, వృషభ లగ్నమునకుగాని, వృషభమందున్న చంద్రునకుగాని 6వ రాశిలో బుధుడు 7వ రాశిలో శుక్రుడు 8వ రాశిలో గురుడున్నప్పుడుగల అధియోగము బలము. దీనికంటె ద్విస్వభావ రాశియగు మిథునమునకుగాని మిథునమందున్న చంద్రునకుగాని 6వ యింటిలో బుధుడు 7వ యింటిలో శుక్రుడు 8వ యింటిలో గురుడున్నప్పుడుగల అధియోగము బలమైనది అని చెప్పవచ్చునుకాని ఇచ్చట బుధుడు శుక్రుడు శత్రువేత్రములందు గురుడు నీచరాశియందు స్థితి

నొందుటచేత గాళి బలమున్నను గ్రహములకు తగిన స్థాన బలములేనందున యీయోగము విశేషఫలప్రదము కాజాలదు ఇట్లే రాశులయొక్క గ్రహములయొక్క బల తారతమ్యమును బట్టి యోగప్రాబల్య చారభ్యములను నిర్ణయించవలసి యుండును.

ధనుర్లగ్నమునకు గాని, ధనుస్సనందున్న చంద్రునకుగాని 6,7,8 రాశులలో వరుసగా శుక్ర, గురు, బుధులున్నప్పుడు రాశిబలము గ్రహములకు బలము కలుగును. ఈ యోగము ఉత్తమ ఫలముల నిచ్చును. ఇట్లే ఇతర లగ్నములకు ఉపహించ వలెను.

81 ఇష్టపాలయోగము - ఫలము.

శ్లో॥ సర్వేగ్రహాయస్యచ జన్మకాలే
ఆపోక్లమాదన్యగృహేషు తస్య |
రాజ్యప్రదస్సఖ్య కరశ్చ పుణ్యో
యోగస్సనాయం కలిశ్చేష్టపాలః || 147

తా॥ రవ్యాది సమస్త గ్రహములు ఆపోక్లిమరాశులందుగాక ఇతర స్థానములందున్నచో “ఇష్టపాల” యోగమనబడును ఈ యోగ జాతకులు రాజ్యములను పాలించువారు, సేఖ్యము నొందువారు, పుణ్యకర్మల నాచరించువారు అగుదురు.

వి॥ కేంద్రణపరములందు మాత్రమే రవ్యాది గ్రహములుండ వలెనని భావము.

82 రాజయోగము - ఫలము

శ్లో॥ తుంగస్థిజైస్తుత్ర్యధికైః భేదై ర్భూషణిర్భవేత్ |
చతుర్భిః పంచభిర్వాపి నీచై ర్వా మహీపతిః ||

రాజన్యతీ వసుమతీ శుభతుంగయోగే

రాజాభవేదధచ తుంగగతైశ్చపాపైః॥

148

స్యాద్దాజవాంశ్చవిషయః ప్రభుజేతిభేదో

దీర్ఘాయురర్థ సుఖవాహన రాజ్యదాయీ

నీచస్థితైర్వాఖచరైశ్చతాజా

భవేత్పృథివ్యాం బహుకంటకశ్చ

జాతశ్చిరంజీవతి విత్తవాంశ్చ

భంగం గమాప్నోతి తథాంతకాలే॥

149

తా॥ ఏ జాతకునకైనను ౩ లేక 4 లేక 5 గ్రహము లుచ్చరాశు లందున్నచో రాజగును. నీచ యందున్నను రాజగును.

మూడు శుభగ్రహములుచ్చలో నున్నచో (చంద్ర, గురు, శుక్రులు) రాజగును. ఇట్టి యోగమందు పుట్టినరాజు సాత్త్విక ప్రభువగును. దీర్ఘాయువు, ధనము, సుఖము, భోగములు గల వాడగును.

సావులు (రవి కుజ శనిలు) ఉచ్చగతులైనప్పుడకూడా రాజ గును. ప్రభువుగ చెప్పుకొనుటకు మాత్రమే వీలగును.

మూడు నీచగ్రహములుండుట వలనకూడ ప్రభువగును. కాని ప్రజలకు బహు కష్టములను కలిగించును. దీర్ఘాయుష్మంతుడు, ధనవంతుడు అగును. అవసాన కాలములో దుఃఖములను పొందును.

83 రాజపదయోగము - ఫలము

శ్లో॥ చంద్రలగ్నేశ్చ రా యస్యవర్గోత్తమగతౌశుభా

చతుర్భిః ఫేచరైర్దృష్టయోగోరాజపదావ్వాయః॥

150

యోగేరాజపదేజాతోరాజావారాజసన్నిభః

మంత్రిప్రధానః ప్రబలో గ్రామణీర్వాభవిష్యతి॥

151

- తా|| చంద్రుడు, లగ్నాధిపతి యిద్దరు శుభులై వ్యోత్తమమునుపొంది
 4 గ్రహములచే చూడబడినచో “రాజపద” యోగమనబడును
 ఈ యోగమందు పుట్టినవారు మంత్రులు, ప్రధానులు.
 గ్రామాధిపతులు బలవంతులు అగుదురు.
- వి|| చంద్రుడు సంపూర్ణుడై యుండవలెను. లగ్నాధిపతికూడా
 నై సర్గిక శుభుడై యుండవలెను.

84 అమోఘయోగము - ఫలము

- శ్లో|| ఉచ్చమూలత్రికోణస్థైర్బహుభిశ్శుభభైచరైః |
 అమోఘనామామోగోఽయం రాజ్యమూలమహాధనః | 152
- తా|| బహుశుభగ్రహములు తమతమ ఉచ్చ, మూలత్రికోణస్థానము
 లందున్నచో “అమోఘ”మను యోగము ఏర్పడును. ఈ యోగ
 జాతకులు రాజ్యమూలక బహుధనము కలవారగుదురు.
- వి|| బహు శుభగ్రహములనుటచే మూడు శుభ గ్రహములను
 గ్రహించవలెను. ఒకప్పుడు నాలుగు గ్రహములను గ్రహించ
 వచ్చును.
 చంద్ర గురు బుధుల కుచ్చస్థితి, శుక్రనకు తులయందు మూల
 త్రికోణస్థితి సంభవించును.
 కన్యలో బుధుడు, తులలో శుక్రుడు పున్నప్పుడు గురుచంద్రులు
 ఉచ్చస్థితి లేక మూలత్రికోణస్థితి యుండుటవలన కూడ యీ
 యోగము ఫలించును.

5 శృంగాటయోగము - ఫలము

- శ్లో|| లగ్న పంచమభాగ్యేషు సగ్రహేషుశుభేషుచ |
 యోగశృంగాటకో నామసుఖదశ్చోత్తరాయపి | 153

తా|| లగ్న పంచమభాగ్య భావములందు శుభగ్రహములున్నచో “శృంగాటక” యోగ మనబడును. ఈ యోగజాతకులు జీవితముయొక్క రెండవ భాగమందు సుఖము ననుభవించెదరు.

86 త్రిలోచనయోగము - ఫలము

శ్లో|| సూర్యాంగారక చంద్రాణాం మిథఃకోణ్ఠితిర్యది |
బలినాంపంక్తి వృత్తిత్వం యదివాస్యాత్త్రిలోచనః|| 154
యోగేత్రిలోచనేజాతో మహానైశ్వర్యసంయుతిః |
హతా మిత్రశ్చ మేఘావీ ధవితాచిరజీవనః|| 155

తా|| సర్వగ్రహములు వరుసగనుండగ రవి, చంద్ర, కుజులుమాత్రము లగ్నముకుండి కోణరాశులలో నున్నచో “త్రిలోచన” యోగమనబడును.

ఈయోగజాతకులు విశేషైశ్వర్యము గలవారు. శత్రువులు లేనివారు. మేఘావులు, దీర్ఘాయువు గలవారు అగుదురు.

వి|| రవి చంద్ర కుజులు ముగ్గురు లగ్న, పంచమభాగ్యములందు కలిసిగాని విడిగగాని ఒకకోణ రాశియందుగాని రెండు రాశులందుగాని యుండగ, మిగిలిన గ్రహములు వరుసగనున్నచో యీ యోగమును చెప్పవలెను.

ఉదాహరణమునకు పంచమ కోణమందు కుజ రవులు భాగ్య కోణమందు చంద్రుడుండగ 4లో బుధుడు 6లో శుక్రుడు 7లో గురుడు 8లో శనియున్నచో గ్రహములన్నియు వరుసగ నుండును. మరికొన్ని విధములుగ కూడ దీనిని సాధించవచ్చును.

మరియొక విధము :- 8లో శని 9లో రవి 10లో బుధుడు 11లో శుక్రుడు 12లో గురుడు లగ్నమందు చంద్రుడు కుజుడు పున్నప్పుడు వైయోగము పట్టను లగ్నము కేంద్రము కోణముకూడ యగుచున్నందున లగ్నమునుకూడ గ్రహించవచ్చును రవి చంద్ర కుజలు మాత్రము కోణరాశులందుండుట మిగిలిన నాలుగుగ్రహములు వరుసగనుండుటముఖ్యము. (రాహు కేతువులస్థితి ముఖ్యముకాదు)

87 క్షేమయోగము - ఫలము

శ్లో॥ లగ్నాయుర్భాగ్యక క్యేశాః స్వక్షేత్రేషస్థితాయది |
క్షేమోనామమహాయోగః కుటుంబక్షేమదాయకః || 156

తా॥ లగ్న, అష్టమ, భాగ్య, దశమాధిపతులు నలుగురు వారి వారి స్వక్షేత్రములందున్నచో "క్షేమయోగ" మనబడును. ఈ యోగజాతకులకు కుటుంబము సర్వదా క్షేమముగ నుండును.

వి॥ ఈ యోగమును గురించి విచారించినప్పుడు కొన్ని లగ్నములకు మూడు భావాధిపతులనే గ్రహించవలసియుండును. కొన్ని లగ్నములకు నాలుగు భావాధిపతులను గ్రహించుటకు వీలగును.

మేష తులా లగ్నములకు లగ్నాష్టమాధిపతి, వృషభలగ్నమునకు భాగ్యరాజ్యాధిపతి, మిథునలగ్నమునకు అష్టమభాగ్యాధిపతి, కన్యాలగ్నమునకు లగ్న దశమాధిపతి, మీనలగ్నమునకు లగ్న రాజ్యాధిపతి ఒక్కడే యగుటచేత యీ లగ్నజాలకు మూడు భావాధిపతులకు మాత్రమే స్వక్షేత్రస్థితి కలుగును

4వ భావమునకు సంకోచము కలుగును. మిగిలిన లగ్నములకు లగ్నాష్టమ భాగ్యరాజ్యాధిపతుల స్వక్షేత్రస్థితి సంభవించును. మూడు స్థానాలలో మూడు గ్రహములు స్వక్షేత్రములలో నున్నప్పుడు ఒక భావానికి కొంత దోషము సంక్రమించే అవకాశములుండును.

ఉదాహరణకు మేష లగ్నమునకు లగ్నాష్టమాధిపతి కుజుడు, భాగ్యరాజ్య భావములకు గురు శను లధిపతులు. గురుకు భాగ్యమందు శని రాజ్యమందుండగ కుజుడు లగ్నమందుగాని అష్టమమందుగాని యుండవలసి యుండును. లగ్నమందష్టమాధి యున్నను, లగ్నాధిపతి అష్టమమందున్నను స్థితి దోషమువలన కొంత చెడు ఫలము సంక్రమించగలదు. ఇట్లే యితరములూ వ్యూహములు.

88 యూపయోగము - పలము

శ్లో॥ లగ్నే ద్వి తీయే సహజే చతుర్థే
యథాయథం సర్వఖగామదిప్పుః।
యూపాఖ్యయోగః కిల తత్రజాత
స్త్యాగాత్మవాన్ కీర్తియతశ్చయాజ్ ॥

137

తా॥ లగ్న ద్వి తీయ తృతీయ చతుర్థ భావములం దన్ని గ్రహము లున్నచో యూపయోగమనబడును. ఈ జాతకులు త్యాగ బుద్ధిగలవారు, కీర్తివంతులు యజ్ఞాదిక్రతువులు చేయువారు అగుదురు.

వి॥ యూగము నాభసయోగములలో గలదు.

89 చత్రయోగము - పలము

శ్లో॥ ఆకభ్యస ప్రమం లగ్నపర్యంతం సప్తరాశిషుః
 సప్తగ్రహఃక్రమేణన్యు ర్వ్యోగోఽయంఛత్రసంజ్ఞకః॥ 158
 ఛత్రయోగభవోమన్వ్యచత్రచామరయోగవాన్।
 స్వజనేష్టకరోంశ్యేతు వయస్యధికసౌఖ్యవాన్। 159

తా॥ సప్తమ భావమునుండి లగ్నమువరకు 7 రాశులందు ఏడుగ్రహములు వుండుటచేత ఛత్రయోగ మేర్పడును. ఈ యోగజాతకులు స్వజనులకు క్షేమమును చేకూర్చును. అంత్యవయస్సునందు విశేష సుఖము నొందును.

వి॥ ఈ యోగము నాభసయోగములలో గలదు. దీని ఫలమును గూర్చి జాతక పారిజాతము 7వ అ॥లో॥ ఛత్రేచాద్యంతసౌఖ్యాతుల ధనబలవార్ అని చెప్పబడటచేత యీ యోగజాతకులు ఆద్యంతవయస్సులలో నెక్కువ సుఖమును పొందగలరని ఫలభేదము చెప్పబడినది.

90 సముద్రయోగము - పలము

శ్లో॥ ధనసుఖరిపుమృత్యుకర్మరిః
 వ్యఖిలఖిగాస్సకలేషు సప్తషట్సుః
 సరిదధిపతి సుజ్ఞతకృయోగో
 నరపతి భోగకరస్తు జాతకస్య॥ 160

తా॥ ద్వితీయ-చతుర్థ, షష్ఠ, అష్టమ-దశమ-ద్వాదశ భావములం దారు భావములందు సప్తగ్రహములుండుటచేత "సముద్ర

యోగ" మనబడును. ఈ యోగజాతకులు రాజభోగముల సనుభవించెదరు.

వి| ఒక భావమును విడచి తరువార భావములో గ్రహములుండ వలయును.

91 చక్రయోగము - ఫలము

శ్లో|| తను సహజపుత్రమన్మధగురులాచేషస్థితా గ్రహస్సర్వే |
సర్వేషు చక్రయోగో నరపతి చూడామణిస్సవతి || 151

తా| లగ్న, తృతీయ, పంచమ, సప్తమ, భాగ్య, లాభభావము లందు సర్వగ్రహము లుండుటచేత "చక్రయోగ" మగును. ఈ యోగజాతకులు రాజలలో శ్రేష్ఠులగుదురు.

వి|| ఈ యోగము విషమభావములందు గ్రహములుండుటచేత సంభవించును. దీనియందు విశేషఫలము చెప్పబడినది సముద్ర యోగము సమభావములందు గ్రహము లుండుటవలన ఏర్పడి వది. దీనియందు ఫలము తక్కువయని గ్రహించవలయును.

92 కేదారయోగము - ఫలము.

శ్లో|| యస్య రాశిచతుష్కేతు ఖేటా స్సర్వేయథాయథా |
కేదారయోగస్సభవేత్కృషివిత్ర సుఖోదయః || 152

తా| ఏ జాతికులకైనను సర్వగ్రహములు నాలుగు రాశులందు న్నచో "కేదార" యోగమనబడును. ఈ యోగజాతకులు వ్యవసాయము వలన ధనమును, సుఖమును పొందగలరు.

వి|| బృహజ్జాతక "నాథసయోగధ్యాయము"లో దీని ఫలముకు

గురించి “కేచారణః కృషికరః సుబహూపయోజ్యః” అని కృషి కర్తయేగాక అనేక జనుల కుపకారములను చేయువాడని విశేషము చెప్పబడినది.

93 కేసరియోగము - పలము

శ్లో॥ బృహస్పతిశ్చంద్రకేంద్రే యస్యజన్మనిద్యతే॥
యోగః కేసరి నామాయం జాతకస్య సుఖవదః॥ 163

తా॥ చంద్రునకు కేంద్రమందు గురుడున్నచో “కేసరి” యోగ మగును. ఈజాతకులు సుఖము ననుభవించెదరు.

వి॥ ఈ యోగమందు చంద్ర గురువులకు బాముండవలెను. మేము చూచిన కొన్ని జాతకములలో కేణచంద్రుడు కర్కటకము లోను గురుడు మకరమందు నీచలోనున్నప్పుడు వీరి జీవితము దుఃఖపూరితముగ నుండెను.

వృశ్చికలగ్నమై అందు చంద్రుడుండగ దశమ కేంద్రమందు గురుడుండి రవి కర్కటకములోనున్న జాతకులు భిక్షాటనమును చేయుచుజీవించెను వీరిజీవితమంతయు భిక్షాటనమతోగడచెను

గురుడ స్తమించెను. చంద్రునకు (భాగ్యాధిపతి) నీచస్థితి. ధన పంచమాధిపతియగు గురునకు రాజ్యకేంద్రస్థితిలో అస్తమయ దోషము పట్టుటచేత వీరికి ధనము సుఖము లభించలేదు.

94 అయుర్యోగము - పలము

శ్లో॥ లగ్నేశజీవశుక్రాస్తుయస్యజన్మని కేంద్రగా॥
అయు ర్యోగ స్తు జాతస్యకురుతే దిరజీవనమ్॥ 164

తా| లగ్నాధిపతి, గురుడు, శుక్రుడు క్షందములనున్నచో "అయు ర్యోగ" మనబడును. ఇట్టి జాతకులు పూర్ణాయువుగలవారై చిరకాలము జీవించెదరు.

95 ఉత్తమయోగము - పలము

శ్లో| అర్కాదాపోక్లి మే చంద్రే బలిన్యత్తమ యోగవాన్|
వినీతోవిత్తవాన్జ్ఞానీ కార్యమనిపుణోభవేత్ || 165

తా| సూర్యునినుండి బలవంతుడైన చంద్రుడు ఆపోక్లిమ రాశులలో నున్నచో "ఉత్తమయోగ" మనబడును. ఈ యోగజాతకులు నీతిమంతులు, ధనవంతులు, జ్ఞానవంతులు, కార్యదక్షులు అగుదురు.

వి|| రవినుండి 8,6,9,12 రాశులలో 6, 9 రాశులందు చంద్రుడుండుటచే మంచి ఫలితములు కలుగును. "బలిని" అని చంద్రుడు బలవంతుడుగ నుండవలెనని చెప్పటచేత రవినుండి 6 లేక 9 రాశులలో నున్నప్పుడు చంద్రునకు బలము కలుగును.

96 ధనాకర్షణయోగము - పలము

శ్లో| ఆయే లగ్నే దాయపోభాగ్యగశ్చేత్
భాగ్యేట్కామే కామపః పంచమేచ|
పుత్రాధీశోవిక్రమే విక్రమేశో
లగ్నేవిత్తాకర్షణోనామయోగః|| 166

విత్తాకర్షణయోగేతు జాతనోయత్రమందిరే|
అర్థాప్తిరఖలోపాయై రభవేత్తద్భవవాసినామ్|| 167

తా| లగ్నాధిపతి యేకాదశమందు, లాభాధిపతి భాగ్యమందు,

భాగ్యాధిపతి సప్తమమందు, సప్తమాధిపతి పంచమందు, పంచమాధిపతి తృతీయమందు, తృతీయాధిపతి లగ్నమందు యే జాతకమందుండునో ఆ జాతకుడు “ధనాక్షర్షణయోగ” జాతకుడగును. ఇట్టిజాతకుడు ఏగృహమందు బన్ధించునో యాగృహవాసులకు ఆనేకవిధములైన ఉపాయముల వలన ధనము లభించును.

వి|| లగ్న, తృతీయ, పంచమ, సప్తమ, భాగ్య, లాభాధిపతులు తమ తమ భావములకు యేకాదశస్థానములో నుండుట యీ యోగమునకు హేతువుగుచున్నది.

97 ఉపచయయోగము - పలము

శ్లో|| త్రివృత్తకర్మలాభేషు యస్య సర్వేశుభగ్రహాః |
యోగస్తాపచయోనామ జాతస్యశుభదాయకః || 168
ఉపచయయోగేజాత శుక్లశరీవాప్యహం వృద్ధిమ్ |
సముపైతి సర్వసూన్య స్సందరమూర్తి స్సుఖీధనిమాని || 169

తా|| తృతీయ, పంచ, దశమ, లాభభావము లందు సర్వశుభగ్రహములున్నచో ‘ఉపచయ’ యోగమనిపేరు. ఈ యోగజాతకులు శుక్లపక్ష చంద్రునివలె క్రమముగ ఆభివృద్ధిని పొందుచు, అందరిచేత గౌరవింపబడువారు, సుందరమైన శరీరముగలవారు, సుఖము, ధనము, ఆభిమానము గలవారగుదురు.

98 కులవర్ధనయోగము - పలము

శ్లో|| చంద్రాక్షులగ్నస్థానానాం పంచమేషు శుభగ్రహాః |
సర్వేశుబలిః స్సర్వే యోగోఽయంకులవర్ధనః || 170

కులవర్ధనయోగేతు జాతస్యాత్ కులవర్ధనః।

పుత్ర పౌత్ర ప్రపౌత్రాయురారోగ్య ధనసౌఖ్యభాక్ ॥ 171

తా॥ లగ్న, రవి, చంద్రులనుండి పంచమ భావములందు శుభ గ్రహములున్నచో “కులవర్ధన” యోగమనబడును. ఈయోగ మందు పుట్టినవారు పుత్ర, పౌత్ర, ప్రపౌత్రసుఖము, ఆయువు, ఆరోగ్యము, ధనము, సుఖము కలవారగుదురు.

వి॥ లగ్నమునుండి రవినుండి చంద్రునినుండి పంచమ స్థానములు పుత్రస్థానములు మరియు కోణరాశులు లక్ష్మీస్థానములు అగుటచేత యీ స్థానములందు శుభులగు బుధ, గురు, శుక్రలు మగ్గురు యెచ్చటనున్నను యీయోగము కలుగును మూడు స్థానములనుండి పంచమములందు శుభులందుట ముఖ్యము ఈ యోగము తరుచుగ సంభవించుట కష్టము.

99 వాహనయోగము - పలము

శ్లో॥ చంద్రసూర్యవిలగ్నేషు బలపద్ధిహతిశ్శుభే।

పాపాయుక్తేచ సశుభే యోగోవాహన సంజ్ఞితః। 172

అగ్నేయమక్కే శకటంచసాశ్వం।

చంద్రేత్వధాశ్యం సప్తపంచవాహనమ్।

భామోయధార్కశ్చసితోయధేందుః।

బుధేతు మిశ్రంచ గజాదికంగురా। 173

తా॥ లగ్న రవి చంద్రులలో నెవరు బలవంతులో వానినుండి 9వ భావము శుభగ్రహారహితమై శుభులతో కూడినచో “వాహన యోగము” కలుగును. వాహనములను నిర్ణయించుటలో రవి కుజుల వలన గుర్రపు శకటము యుండును. చంద్రుడు గాని

శుక్రకుమారుని యున్నచో వృషభముతోకూడిన వాహనము కలుగును. బుధుడున్నచో మిశ్రమ వాహనముండును. గురుడున్నచో గజాది వాహనములుండును.

వి॥ వాహనయోగ విచారణలో “అగ్నేయం” “అప్యం” అని రెండు పదములు గలవు. వీనియొక్క సమన్వయము సమముగ బోధపడుటలేదు.

100 జయయోగము - పలము

శ్లో॥ శత్రుస్థానపతౌనీచే రాజ్యేశేతుంగసక్రితే |
తౌబల్యబలినే యస్మి లగ్నవీర్యేజయీభకేత్ ||

తా॥ శత్రుస్థానాధిపతి నీచలోనుండగ రాజ్యాధిపతి యుచ్చరాశిలో నుండి బలవంతులై సను కాకపోయినను లగ్నము బలముకలిగి నచో “జయ” యోగ మనబడును. ఈ యోగ జాతికులు సర్వదా జయమును పొందువారగుదురు.

శ్లో॥ శ్రీ వేంకటేశకృపయా వెంకటేశ్వరశర్మణా |
నిద్దిప్తయం విజయతే యోగానాం శతమంజరీ ||

తా॥ శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామివారి అనుగ్రహముచే వేంకటేశ్వర శర్మణుని దైవజ్ఞునిచే “శతయోగమంజరి” అను నామధేయ ముగల యీ యోగావళి గ్రంథము చెప్పబడినది. ఈ గ్రంథము సర్వదా విరాజిల్లుగాక.

శతయోగమంజరియను గ్రంథమునకు
సుధుర కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి చే వ్రాయబడిన
ఆంధ్రానువాద వివరణము సమాప్తము.

సూదుర కృష్ణ మూర్తి శాస్త్రి గారి
ఇతర ప్రచురణములు

1. బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము (జాతకగ్రంథము) రు. 60-00
(1వ భాగము)
2. బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము (,,) 2వ భాగము) 60-00
పరాశరమహర్షి చే చెప్పబడిన శతాధ్యాయపరిమితమైన ప్రత్యక్షఫలప్రదమైన జాతకగ్రంథరాజము. పై రెండు భాగములందు శివ అధ్యాయములకు ఆంధ్రానువాద వివరణ విశేషములతో వ్రాయబడిన ఉత్తమగ్రంథము.
3. భావార్థకత్నాకరము (ఉత్తమ జాతకగ్రంథము) — 60-00
(మేషాది ద్వాదశలగ్నలగుర్చి, తన్వాది ద్వాదశభాషములగుర్చి, యోగా-యోగములగురించి బాతకోదాహరణములతో ఆంధ్రానువాదము చేయబడినది) —
4. వాస్తుశాస్త్రవివేకము (ఒకటవ భాగము) 20-00
5. వాస్తుశాస్త్రవివేకము (రెండవ భాగము) 30-00
6. వాస్తుశాస్త్రవివేకము (మూడవ భాగము) 25-00
7. వాస్తుశాస్త్రవివేకము (నాలుగవ భాగము) 35-00
(భారతీయ ప్రాచీనవాస్తుశాస్త్ర గ్రంథములను కాలంకవమాగ చర్చించి, పరిశోధించి వ్రాయబడిన గృహవాస్తుశాస్త్ర గ్రంథరాజము. అనుభవముతోను విపులమైన విమర్శతోను, బహువిధ చిత్రములతోను అలరారుచున్న గ్రంథరాజమిదియొక్కటియే. ఈ గ్రంథము నామూల్యము చదివినవారికి గృహవాస్తుశాస్త్రము కర్తవ్యమలకమరుటలో సంజేహములేదు)
8. దైవజ్ఞవల్లభము (శ్రీపతిరచితము) ముద్రణలోనున్నది. ప్రశ్నోశాస్త్రము.

ప్రాప్తిస్థానము :

జ్యోతిష విజ్ఞాన కేంద్రము
సీతంపేట — రాజమండ్రి-4.